

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 242. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Péntek, 1936. október 23.

Segítség az ifjuságnak

Irtai: Dr. Parecz György

Az elmúlt hetekben sorra közölték a népkisebbségi magyar napilapok az Országos Magyar Párt diáksegélyező bizottságának a felhívását, amelyben figyelmezteti a magyar nemzetségi egyetemi ifjuságot, hogy a segély iránti kérésükhöz feltétlenül csatlóznok kell a szülői vagyoni állapotát feltüntető bizonylatot és az illetékes párttagozat elnökségének véleményét. Ezeket nélkül arra, hogy az illető az előző években részesült-e már segélyben, vagy sem, mert ezek nélkül az iratok nélkül a bizottság a kérést érdemi elbírálás alá nem veszi. Ez a közlemény csak megerősíti azt a bizalmat, amellyel közönségünk a diáksegélyező-mozgalmat eddig is támogatta. Mert tudta, hogy a diáksegélyező bizottság megfelelő komolysággal, sőt bizonyos szigorral válogatja meg azokat, akiket a segélyre érdemesít. Ma már azonban, mikor a feladatok megsokasodtak, az anyagi eszközök pedig megcsappantak, nem elég, hogy csak azt válogassa meg a bizottság, hogy kinek ad, hanem azt is, hogy miért ad és mire?

A diáksegélyező-mozgalom 1926-ban, kisebbségi küzdelmeink hőskorában született meg, amikor még több volt a lelkesedés, nagyobb volt az áldozatkészség és az áldozni tudás, mint a mai leszegényedett, elfásult világban. Transilvania magyar nemzetiségű társadalmi imponáló összegekkel sietett ifjusága segítségére. Ezzel szemben egyetemi ifjuságunk létszáma kisebb volt. Akkor még nagy eredmény volt, hogy egyáltalán van magyar nemzetiségű egyetemi ifjuságunk, aki vállalni meri a kisebbségi sorsot s nem menekül a határon túlra, örülni, hogy egyáltalán van utánpótlás. A diáksegélyezés egy kezdeti stádiumában még inkább jótékonyági jellegű volt. A főszenpont akkor még az volt, hogy az éhezők kenyérhez, a fázók meleg szobához jussanak s valahonnan előkerüljön a tandíj is.

Rövidesen, a gazdasági helyzet rosszabbodásával egyrészt a népkisebbségi magyar közönség áldozni tudása megcsappant, de másrészt a magyar nemzetiségű egyetemi ifjuság létszáma is annyira megnövekedett, hogy értelmiségi osztályunk utánpótlását biztosítani tudta. Megengedhetővé, sőt szükségessé vált az, hogy a diáksegélyező bizottság szigorúan megválogassa azokat, akik a segélyre leginkább rászorultak és a legjobban megérdemlik.

A diáksegélyezés ügye a viszonyok további romlásával újabb fejlődési fokhoz érkezett. Ma a népkisebbségi magyar társadalom anyagi erejét igen sokfelől veszik igénybe s ez az erő egyre fogy. A gazdasági leromlás egyes intézményeinknek a megszüntetését vonta maga után, ahol a főiskolai végzettségű fiatalok elhelyezkedésre számíthatott volna. De maga után vonta a gazdasági leromlás azt is, hogy az ezzel sújtott néprétegünk a szabadfoglalkozású értelmiségünk köréből is egyre kevesebbet tud eltartani. Az elhelyezkedési keretek tehát megszükültek, az egyetemekre pedig ifjuságunk olyan nagy számban tödült, hogy még a közelmúlt kedvezőbb viszonyai mellett is túltermelést jelentett volna. S amíg egyes pályákon (pl. a jogi pályán és a tanári pályán egyes szakok-

A külpolitika új eseményei

Letartóztatták Litvinov bizalmas munkatársát

Potemkin lesz az új külügyi népbiztos — Folytatódta a berlini tanácskozások — Izgalom a francia radikálispart kongresszusán

Párisból jelentik: Ideérkezett hírek szerint csütörtökön délelőtt Berlinben folytatják a német—olasz tárgyalásokat. Dében fél tizenkettőkor érkezett meg a külügyminiszteriumba *Ciano* gróf olasz külügyminiszter és nyomban *Neurath* német külügyminiszter dolgozószobájába sietett. Pénteken folytatni fogják a tárgyalásokat. Hivatalos kommunikét a tárgyalások eddigi menetéről sem olasz, sem német részről nem adtak ki. A kora délutáni órákban *Göring* porosz miniszterelnöknel tett látogatást *Ciano* gróf külügyminiszter, majd ellátogatott a német légügyi miniszteriumba.

A francia lapok még mindig hosszas cikkekben foglalkoznak *Ciano* gróf berlini látogatásával. A *Le Matin* megállapítja, hogy a berlini tanácskozások során *elsősorban a bécsi hármás értekezletről lesz szó*. A francia lapok szerint a hármás értekezleten a közép-európai államok politikai és gazdasági előnyöket fognak szerezni. A lap hangoztatja, hogy az osztrák és magyar politika tengelye az Olaszországhoz való igazodás.

A Reuter ügynökség berlini levelezőjének értesülése szerint a jelenlegi német—olasz megbeszéléseket november elején Bécsben folytatják. Akkor ugyanis

Ciano olasz külügyminiszter a dunai egyezményre vonatkozó tárgyalások miatt az osztrák fővárosba érkezik.

Schmidt osztrák külügyi államtitkár a jövő hó közepétől Ausztriába megy a Németország, Olaszország és Ausztria viszonyának megszüldésére céljából.

Párisból jelentik: A francia radikálispart kongresszusa csütörtökön délelőtt nyílt meg. Francia jobboldali körök nagy izgalommal várták a kongresszust, mert bizonyossá vették, hogy az nagy szenzációkkal fog szolgálni és bizonyítékát szolgáltatja a francia népfőnt bomlásáról elterjedt híreknek. A radikális-kongresszus szenzációja emaradt, mert mint kiderült,

a radikálisok továbbra is teljesen egységesen támogatják a Blum-kormányt,

megállapítván, hogy Leon Blum miniszterelnök mindent elkövet, hogy a kormány célkitűzéseivel elegendő befolyásokat kiküszöbölje. Hasonlóképpen dolgozik a kormányban *Delbos* külügyminiszter is, aki a kormány megalakulása óta igen jelentős külpolitikai sikerekkel dicsekedhet.

A radikálispart kongresszusán *Daladier*,

ban) túltermelés van, más pályákon hiányok mutatkoznak. Ezért a diáksegélyező mozgalomnak most már az irányító szerepét is kell vállalnia. Nem szabad megelégedni azokkal, hogy szigorúan megvizsgál minden jelentkezőt, hogy rászorul-e a segélyre és megérdemli-e, hanem azt is tekintetbe kell vennie, hogy az illető milyen téren van szüksége népkisebbségi társadalmunknak? Lehet, hogy az az ifju, aki igen jó kereskedő, vagy iparos lett volna, kénytelen tanulmányait elvégzése után az állás nélküli nyelvszakos tanárok vagy ügyvédjelöltek számát szaporítani, csak azért, mert tanulmányi éve alatt segélyt kap, míg ha kereskedelmi pályára ment volna, semmi segítséget nem kapna. A városi román elem kialakítását célzó mozgalom pl. nagyon sokat segít a kereskedelmi- vagy ipari pályára menő román fiatalembernek, míg a magyar nemzetiségű ifjunak ezer nehézséggel kell megküzdenie. A diáksegélyező mozgalom ki kell tehát szélesítenünk olyan tevékenységi rendszerre, mely segélyezi és irányítja a magyar népkisebbség egész ifjuságát. Ennek a mozgalomnak sürgősen fel kell állítania az egyes foglalkozási ágak statisztikáját, meg kell állapítania, hogy hol van a magyar népkisebbségi társadalom szempontjából hiány és érvényesülési lehetőség. Segélyt elsősorban, vagy éppen kizárólag annak adnak, aki a hiányok pótlását vállalja magára, tekintet nélkül azonban arra, hogy értelmiségi, kereskedelmi-, ipari vagy mezőgazdasági pályáról

van szó. A mozgalomnak ez a kiszélesítése az első pillanatra pénzügyi lehetetlenségnek látszik, hiszen a segélyezés eddigi keretei is csak a legnagyobb nehézségek mellett tarthatók fenn. A mozgalom kiszélesítése azonban maga után fogja vonni a szélesebb pénzügyi megalapozottságot is. Fel fogja kelteni olyan rétegek érdeklődését is, amelyek eddig meglehetősen távol állottak tőle, magához fog kapcsolni olyanokat, akik eddig idegenkedtek tőle. Közismert tény például az iparosság dicséretes áldozatkészsége, ha a maga intézményeiről van szó. A kiszélesített ifjusági-segélyező mozgalom ezt az áldozatkészséget is a maga szolgálatába állíthatja. A kiszélesített mozgalom jövője sokkal inkább biztosítva lesz, mint a jelenlegi. Eddig többnyire olyan pályákra készülő ifjakat segélyezett a diáksegélyező, akik az életbe kikerülve, szintén igen szerény anyagi körülmények között éltek, úgyhogy igen ritkán nyert gyakorlati alkalmazást az elv, hogy a kapott segély csak kölcsön, amelyet a segélyezett tartozik visszafizetni. A jövedelmezőbb gyakorlati pályákra irányító mozgalom ezt az elvet majd szigorúbban kezelheti s habár az emberi hála igen ritka tünemény, mégis remélhető, hogy a jó anyagi viszonyok közé kerülő segélyezettnek legalább tíz százaléka hálás lesz azzal a mozgalommal szemben, amely a meggazdagodás első lépéseiben megsegítette s hálája nagyobb adományok formájában fog megnyilvánulni.

a párt elnöke szólalt fel elsőnek, fejtegetvén, hogy a radikális-pártnak mindent el kell követnie a társadalmi béke megteremtésére. A radikális-párt minden erőenergiájával és befolyásával az egyéni szabadság, a köztársaság rendje és a magántulajdon tiszteletbentartása mellett agitál. A párt a legteljesebb mértékben elismeri a kormánynak szociális téren tett lépéseit, de megállapítja ezzel szemben, hogy

a munkásság túlzott mértékben akarja kiaknázni a lehetőségeket.

A radikális-párt belátja azonban, hogy a munkásságnak a tulakpásai félre nem ismerhető külföldi megtévesztő igazítás eredményel.

Brüsszelből jelentik: A belga rex-párt vezetője elhatározta, hogy

a kormány kifejezett tilalma dacára megtartja vasárnapra tervezett felvonulását.

A rexisták nem hajlandók tudomásul venni a kormány rendelkezését, mert azt alkotmányellenesnek tekintik. A párt elhatározta, hogy az erőszakka! szemben is megvalósítja a „Marcia su Brüsszel”-t, még pedig oly módon, hogy a gyűlésre meghívókat bocsájt ki, minek folytán megszünnik a gyűlés nyilvános jellege.

Prágából jelentik: Krofta csehszlovák külügyminiszter a külügyi bizottságban beszédet mondott, amelyben rámutatott arra, hogy Csehszlovákia a Népszövetség a apokmányának a megreformálásával kapcsolatban arra az álláspontra helyezkedik, hogy

a Népszövetség mint intézmény nem lehet az elégedetlenkedő államok eszköze. Krofta megállapítása szerint a csehszlovák-magyar viszonyban az utóbbi időben semmiféle zavaró momentum nem merült fel

és megállapította, hogy tendenciózusak azok a hírek, amelyek szerint Csehszlovákia nemzeti helyzete megváltozott volna.

Varsóból jelentik: Beck lengyel külügyminiszter a közeljövőben látogatást tesz Londonban és ez alkalommal kihallgatáson is megjelenik Edward angol király előtt. A varsói angol nagykövet tegnap megjelent a külügyminiszteriumban és hivatalosan is átnyújtotta az angol kormány meghívását a lengyel külügyminiszternek.

Moszkvából jelentik: Litvinov külügyi népbiztos bizalmas barátját és állandó munkatársát, a külügyi bizottság jogszakértőjét ma őrizetbe vette a Cseka. Ebből arra következtetnek, hogy Litvinov személyes biztonsága is veszélyben forog. Valószínűnek tartják, hogy Litvinov rövidesen elhagyja a helyét és a külügyi népbiztosságot Potemkin párisi szövetséggel töltik be.

Nők egymás között

Írta: NANCY GEORGE

— Nem, nem tudom megérteni, hogyan takaríthattál meg ennyi pénzt, — kiáltott Ginette bámulva — tudom, hogy jobb háziasszony vagy, mint én, elhiszem, hogy félretett pénzből teljék selyemharisnyára, de tízezer frankot félretenni öt-évi házasság után! Ne haragudj, ez csaknem lehetetlen. Nem! Monique, kéjelkednem kell erényességében.

A szőke Ginette egészen belepirult a kíváncsiságba. A barna Monique nyugodtan mosolyogva nézte:

— Erényességemben? Hát úgy látom, nem becsülöd nagyon sokra. Hidd el, ha szakítottam volna az erényességgel, akkor nemcsak ennyi megtakarított pénzem lenne. Tévedsz a személyben...

— Monique, édes, meséld el! Könörgöm, mondd el, hogy csinálod!

— Neked erre nincs sok kilátásod. A te férjeddel!

— Hogyhogy? — Ginette sértődötten tiltakozott. — Georges imád engem én én is szeretem és ő nem adhat nekem többet, mint amennyit ad. Nem kerek többet. Épp csak annyi pénzt tart meg magának, hogy legyen cigarettára és teljék egy kis kártyára a kávéházban.

— Éppen ez az. Rendszerem nem alkalmazható Georgesra.

— Nem vagy igazi barátnőm, ha nem mondd meg, hogy csinálod?

— Hát elsősorban Pali vagy, fiam... Igen, mert az a férj, aki csak egy kis bridzspénzt és cigarettárával tart meg magának, az nekem már is gyanus. Nem hiszed? Nos, nagyon egyszerű. Bi-

Kétszer hetenként megbeszéléseket tartanak az arad-i törvényszéken az új büntetőtörvény ügyében

Igazságügyminiszteri rendelet érkezett az arad-i törvényszék főelnöki osztályához az új törvénykezés előkészítésére, valamint a kiskorúak bünesetelnek elintézésére

Ma rendelet érkezett az arad-i törvényszék főelnöki osztályához Djuvara Mircea igazságügyminisztertől az új büntetőtörvény életbeléptetésével kapcsolatban. A miniszter elrendeli, hogy nyomban kezdjenek meg a törvényszéken tanácskozásokat az új törvény kérdésében. Hetenként kétszer, délutánonként tartandók ezek a megbeszélések és azoknak anyaga oly módon osztandó szét, hogy december végéig az új büntetőtörvény egész anyagát tárgyalhassák le. A miniszter azt ajánlja, hogy bizzanak meg egy bírót egyes kérdések előadásával és ezeket azután az egész bírói kar jelenlétében vitassák meg minden részletükben. Ily módon válik lehetségessé — szögezi le a miniszteri rendelet — a törvény paragrafusainak helyes alkalmazása.

Minden megbeszélésről jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyben megjelölik a megvitatott anyagot, az egyes hozzászólásokat, valamint azoknak a bírónak a nevét, akik a konferencián résztvettek. A jegyzőkönyvet a konferencia elnöke írja alá és egyik példányát a miniszteriumhoz küldi be. Résztvesznek a törvényszéki jegyzők is, hogy szintén ismerhessék a törvény egész anyagát. Amennyiben az idő december végéig nem lenne elegendő az anyag feldolgozására, úgy a megbeszélések 1937. január 1-e után is folytathatók, dacára annak, hogy az új törvény már életbelépett.

Egy másik rendelet a kiskorúak ügyére vonatkozott és arra kérte a főelnököt, ajánljon egy bírót, aki január elseje után kizárólag a kiskorúak ügyét tárgyalja. Előnyben részesítik azokat a bírakat, akik már gyámhatóság mellett működést fejtettek ki. A kiskorúak bíróját egyedül vizsgálja ki a büntetőtörvény, amelyet 19 évesen aluli egyén követett el és ugyancsak ő hoz ítéletet az ügyben. Nemcsak magát a tényeket kell kivizsgálni, hanem különös figyelmet kell fordítani a mellékkörülményekre is: milyen környezetben nevelkedett a kiskorú, milyen szociális körülmények között, milyen a családja. A vizsgálat során a vádlott kiskorút valamelyik rokonánál, vagy jótékony egyesületnél helyezhetik el. A bíróság csak végső esetben szab ki börtönbüntetést és inkább arra kell helyeznie a fősúlyt, hogy az illető kiskorút

megjavítsa és a társadalom hasznos tagjává tegye. A kiskorúak bírójának ítéletét a törvényszékhez lehet megfellebbezni. A miniszteri rendelet nyomán hamarosan megtörténnek az intézkedések a javasolt bíró személyének előterjesztésére.

Interpellációk a Kamarában

Bucuresti-ből jelentik: Mint jelentik, a Kamarában számos érdekes interpellációt jegyeztek be. Ezek között van Serdici, a nemzeti-parasztpárti képviselőnek az igazságügyminiszterhez a szerencseiátékok ügyében és a belügyminiszterhez a prefektusokhoz intézett körrendeletek ügyében bejelentett interpellációja. Petrescu ezredes, Iuriani-párti Seletzky ügyében, Ghita Pop a Tischer-féle birtok kisajátítása, Constantin Borden, georgista képviselő a cotroceni-i szerencsétlenség ügyében interpellálnak.

Szombaton ül össze az arad-i Munkakamara választott tanácsának alakuló közgyűlése

E hó 24-ikén, szombaton délelőn 12 órakor tartja meg alakuló ülését az arad-i Munkakamara választott tanácsa és ekkor történik meg a törvény által előírt külsőségek között a tanács beiktatása. Az ünnepségen jelen lesz Vulpe Iosif, aki eddig a Munkakamara átmeneti-bizottságának élén állott, valamint Popescu Petre munkaügyi vezérfelügyelő, aki a beiktatás formáját végzi. A tanács megalakulásán és az eskütételen résztvesznek úgy a rendes, mint a pótagok, akik tudvalevőleg négy megye: Arad, Hunedoara, Târnava-Mica és Alba-megyék kisiparosait, magánalkalmazottait és munkásait képviselik. A beiktatás és az eskütétel után tartja meg a tanács alakuló ülését, amelynek során a Munkakamara elnökének megválasztására is sor kerül.

zoryosodj meg róla egyszer. Mikor este kirakja zsebéből a holmit, kulcsokat, noteszt, tollat, ceruzát, zsebkendőt és pénzt. Figyelted, mennyivel több holmit hordanak maguknál, mint mi, nők? Nos, amikor kimegy a fürdőszobába, akkor szépen egy kis vizsgálatot tartasz a tárcájában.

— De ez nem rendes dolog, a tárcájában kutatni. Nincs hozzá jogom.

— Tévedsz. Utóvégre összeházasodtatok. Jogod van ellenőrzést gyakorolni a közösség vagyona felett. Nos, én a magam részéről ilyenkor mindig kiviszek Joseph zsebéből némi pénzt. Mert van neki.

— Igazán? De hiszen ez lopás! Én nem merem megtenni.

— Én merem. De még mennyire merem. Joseph ugyanis megcsal.

— Jaj, drágám, igazán? Ugy sajnállak!

— Igen, megcsal. Mikor a tárcájában kutatlam, egy izben leveleket találtam. Félreérthetetlen leveleket. És akkor már bosszúból is kivejttem a pénzt. És azóta egyre újabb leveleket találtam és akkor mindig egyre több pénzt vettem ki. És ha olyan leveleket találtam, amelyekben a nő nagyon szerelmes dolgokat írt, akkor dühömben kivejttem Joseph tárcájából minden papírpénzt, ami benne volt...

— Oh, ha Georges ezt velem tenné, már rég otthagytam volna.

— Én maradtam. És mindennap megvizsgálom a tárcáját.

Szünet. Monique sir. Ginette álmódzik.

— És mondd, — kezd újra Ginette — miket ír az a nő? Érdekeseket legalább?

— Nnnna, — felel Monique tárgyilagosan, azután hirtelen felderülve Ginette füléhez hajlik és sug valamit neki. Ginette felnevet;

— Ez igaz? Nem, te, ezt nem hiszem, nahát!

— Igen. A levelek általában így kezdődtek: „Oh, pofám, nem ismertem az igazi mámort addig, amíg te nem kerülél a közembe.” A múltkor különösen ideges voltam és éppen egy ilyen friss levelet találtam Joseph zsebében. Elkezdtedemben háromszáz frankot vettem ki a tárcájából. Nem maradt nála egy fitying se. Nem is tudom... Ő még nem szól nekem, én se szólok neki. Nem tudom, észrevette-e, lehet, hogy nem is veszi észre.

— És nem haragszol rá?

— De haragszom rá. De... szeretem is. És így végeredményben mégis csak kvittek vagyunk. Ha ez így megy tovább, akkor hamarosan egész szép pénzt tettem félre.

— De gondold meg: loptad!

— Nem loptam. A magamét vettem el. Hiszen ami az övé, az az enyém is és ha nem adja ide nekem, hát akkor elveszem. Különben is ez bosszú. Ehhez igazán jogom van.

— Hát... — mondta Ginette — ezt csak ugyan nem lehet az én Georges-ommal megtenni. Akkor igazán le kell mondanom róla, hogy én is pénzt gyűjtsek.

— Ki tudja, — mondta Monique — nézd csak egyszer meg a tárcáját. Mikor kimegy a fürdőszobába. Hátha találsz benne valamit. Pénzt, vagy egy szerelmes levelet...

CORSO 5, 7 1/2 és 9 1/4 órakor. Telefon 5-65.

Eggerth Márta osodaszép filmje, Bolváry rendezése

Felejtjük el a múltat... (A flandriai kastély).

Kedvezményes és mérsékeltáru jegyek árnyaltelenek!

Ujabb kenyérbélyegeket léptettek életbe

Az eddigiek havi 50 millió lei bevételt jelentettek

A szövetségi minisztérium — bucuresti-i jelentés szerint — a pékműhelyek ellenőrzésének hathatósabbá tétele végett új rendeletet bocsát ki, amelynek értelmében *ujabb kenyérbélyegeket léptet életbe*. Ezeket a bélyegeket, amelyeket a pékek ingyen kapnak, az ugynevezett „speciális”, vagyis a szokásos súlyon aluli kenyerekre alkalmazzák. A rendelet szerint a pékek csak az alábbi súlyú speciális kenyereket süthetik: 250, 500 és 750 gramm. Az új bélyegeket a kerületi adóhivatalok osztják ki. A pékeket kötelezik, hogy könyvet vezessenek a pékműhelyekben naponta elhasznált lisztmennyiségről. A minisztérium közlése szerint a már régebben életbe léptetett szigorított rendszabályok kellő eredményhez vezettek, amennyiben míg a múlt évben a buzaértékesítési illetékből havonta 45 millió lei folyt be átlagban, az utóbbi két hónapban a bevétel 50 millió tölé emelkedett.

Az újabb szigorított rendeletről viszont újabb eredményeket várnak.

Ha társadalmi kötelességei vannak

ha hivatásnál fogva sokat kell beszélnie, felfrissülésre használja az ODOL-t. Az ODOL az ideális szájpoló szer, az ODOL megakadályozza az erjedő és rothadó folyamatokat a szájban. Egy szájöblítés ODOL-lal elég, hogy legyőzze fáradtságát és megszüntesse a száj rossz szagát.

Az ODOL megvédi egészségét, üdít, és élénkít.

ODOL
SZÁJVIZ FOGPÉP

83 a tökéletesített ODOL jelzése, melynek fertőtlenítő hatását nagy mértékben fokoztuk. Az ODOL-nak ezt a kiváló baktériumölő hatását bakteriológiai és klinikai kísérletek tudományosan bebizonyították.

A magyar miniszterelnök beszéde alatt:

Főbelötte magát a budapesti parlament folyosóján Urmánczy Nándor képviselő

Rejtélyes háttérű öngyilkosság a magyar parlament ülése idején. Súlyos Urmánczy állapota

Budapestről jelentik: Darányi Kálmán magyar miniszterelnök mai parlamenti bemutató beszéde alatt

a képviselőház folyosóján főbelötte magát Urmánczy Nándor, a világháború előtti izgalmas magyar parlamenti élet függetlenségi képviselője és a neves közíró.

Az öngyilkosság első pillanatában senki sem tudta, hogy milyen körülmények szorították a neves magyar politikus kezébe a revolvert.

Az utóbb érkezett jelentések szerint Urmánczy Nándor Darányi miniszterelnök beszéde során a képviselőház folyosóján Széll Sándor fősztolgabíróval beszélgetett, akinek elpanaszolta, hogy áthidalhatatlannak látszó anyagi gondokkal küzd. Amikor Széll Sándor fősztolgabíró eltávozott a kormányparti folyosóról, Urmánczy hirtelen revolvert rántott elő és azzal főbelötte magát. Amikor a neves magyar politikus újra el akarta sütni a revolvert, már megjelentek a teremőrök és Urmánczy kezéből kicsavarták a revolvert. A magyar képviselőház orvos-tagjai nyomban első segélyben részesítették az öngyilkos politikust, akit nyomban kórházba szállítottak. Urmánczy fejseb-

nek megvizsgálásakor megállapították, hogy állapota nagyon súlyos, mert az öngyilkosságot kiskaliberű revolverrel követte el, amelynek lövedéke nagyon roncsoló hatása. Mint megállapítást nyert, Urmánczy Nán-

dor 4 és fél milliméteres forgópisztollyal követte el végzetes tettét. Bethlen beszéde után Farkas Géza képviselő megkérdezte Urmánczytól a folyosón, hogy mit szól Bethlen beszédéhez. A kérdezett erre így válaszolt:

— Engem már nem érdekel semmi.

Az öngyilkos képviselőt a Bakay-klinikára szállították.

A Bakay-klinikán fekvő Urmánczy Nándor képviselő állapota a késő esti órákban érkezett jelentés szerint továbbra is változatlanul súlyos és életveszélyes. Az orvosok a lövedéket még nem távolították el testéből.

Husz bucuresti-i bérpalota birtokáért

harcot indított több francia arisztokrata család

— Jegtalanul eladta a palotákat —

Bucuresti-ből jelentik: Különös érdekességű keresetet nyújtottak be ma délután az ilfov-i törvényszékhez. A per érdekessége, hogy megindító történelmi múltú francia arisztokrata családok, akik a román arisztokráciával is rokoni kötelekben állanak. A felperesek egyike ugyanis Odetta de Montesquieu Fezensac grófné, aki született Bibescu hercegnő. A többi felperesek a Foncigny-Lacinge hercegi családból származnak.

A per előzményeihez tartozik, hogy Montesquieu és Foncigny-Lacinge családoknak Bucuresti-ben mintegy husz bérpalotájuk volt, amelynek felügyeletével dr. Danielopol ismert fővárosi ügyvédet bízták meg. A kereset szerint az ügyvéd a bérap-

lotákat értékesítette, még pedig a tulajdonosok tudta és beleegyezése nélkül és akkor, amikor már ügyvédi meghatalmazása megszűnt. A súlyos vádakat tartalmazó keresetbe bekapcsolódott az ilfov-i ügyészség is és amennyiben a vádak beigazolódnának, úgy rövidesen egy nem mindennapi bűnügyről szerez tudomást a közvélemény.

Elhalasztották

a birói áthelyezéseket

Bucuresti-ből jelentik: Ismeretes, hogy október hónap végére jelezték a birói karban eszközözendő áthelyezéseket. Mint legújabbban érkezett jelentésekből kiviláglik a birói áthelyezések időpontját minden valószínűség szerint elhalasztják. Jelenleg az igazságügyminisztériumban a törvényhozás elé terjesztendő törvényjavaslatok végleges kidolgozása folyik. Nincs kizárva, hogy a birói áthelyezésekre csupán a jövő év tavaszán kerül sor.

A Semmitőszék elé állítják Basarabia érseket

— A kultuszminisztérium ügyészi osztálya a felfüggesztést javasolta —

Bucuresti-ből jelentik: A kultuszminisztérium ügyészi osztályának véleménye szerint Gurie basarabia-i érsek ügyében az a leghevesebb eljárás, ha a Semmitőszék egyesült tanácsa elé küldik az érseket az ellene emelt vádak tisztázása végett. Egyben azt javasolja az ügyészi osztály, hogy az érseket haladéktalanul függeszték fel állásától és az érsekség vezetésével mást bizzanak meg.

A bucuresti-i lapok közlik Gurie érsek nyilatkozatát, amely szerint az ellene emelt vádak nem egyebek rágalmaknál. Az Adeverul viszont hangsúlyozza, hogy a kultuszminiszter kijelentése szerint az érsekségen okozott ká-

rok meghaladják a hatmillió leit és Miron Cristea patriarcha, valamint a többi érsek ismételten arra kérték Gurie érseket, hogy mondjon le.

URANIA 5, 7.15 és 9.15 órákor

Telefon 2-32.

„A kis gróf” Anny Ondra

A közönség újra szívébe zárta az ő régi kedvencét: ANNY ONDRÁT, ki minden eddigi filmét felülmulva, humorának, kedvességének és mókáinak a legjavát adja.

Rendezte a „jó” Anny Ondra-filmek rendezője: CARL LAMAC.

Partnerei: HANS SÖHNKER, HANS JUNKERMANN, FRITZ ODEMAR, J. TIEDTKE.

Háromszáz év előtt Bethlen Gábor devalválta a pénzt Kassán

**A jó meg a rossz poltura — Forrong a polgárság — „Mivelhogya pénz
miján sok villongás vagyon...”**

Kassáról jelentik: A nikolsburgi béke, mely Kassa városát Bethlen Gábor transilvania-i fejedelem birodalmához csatolta, politikailag nyugodtabb, de gazdaságilag zavarosabb napokat hozott a városra. Bethlen Gábor újra ide tette át székhelyét és egész udvartartása, sőt hadseregének egy része is vele jött. Alig volt néhány hétig a városban a fejedelem, amikor magához hívatta 1622. március 19-én udvari papját, Alvinczi Pétert és csodálkozásával fejezte ki afölött, hogy „igen szűk az mi városunk, sem elegendő kenyéret, sem húst nem találni”. Az abból a korból származó tanácsi jegyzőkönyv teljes mértékben megőrizte Alvinczi Péter uram válaszát. Hangzik ez pedig ilyenképpen:

„Kegyelmes uram, bizony ennek legnagyobb oka az rossz, hitvány pénznek közöttünk való járása, melyet ha valami módon elveszthetnők, bizony elegendő kenyér és hús lenne.”

A fejedelem kérdésére, hogy milyen az a pénz. Alvinczi uram szó nélkül kivett a zsebéből egynéhányat és megmutatta öfelségének. Bethlen Gábor megnézte, sőt sajátkezűleg meg is mérte az aranyértékén és kijelentette, hogy ez bizony rossz. Rögtön utasította udvari papját, parancsolja meg Kassa város tanácsának az ő nevében, hogy kiáltsák ki a város piacán, hogy

a jó polturának 4 és fél dénár, a rossznak pedig csak 3 dénár legyen az értéke.

Ez a parancs riadalmat okozott a kereskedők és polgárok körében. Akinek polturája volt, igyekezett szabadulni tőle, a kalmárok megvonakodtak elfogadni azt. Egy hónap múlva már annyira rosszabbodott a helyzet, hogy pénztelenség támadt a városban. Senki sem akarta elvenni még a jó pénzt sem. A városi tanács, hogy valamiképpen segítsen a bajon, rendeletet adott ki, mely szerint itt is, úgy mint Eperjesen, szigorú büntetés terhe alatt mindenféle polturákat elvegyenek.

A rendeletet azonban, ugylátszik, csak ideig-óráig tartották be. Aztán újra kezdődtek az áldatlan állapotok mindaddig, amíg 1622. november 10-én mandátumot nem kapott a város tanácsa a fejedelemtől. Erről a mandátumról így referált Lang János főbíró uram a tanácsnak: „Öfelsége serio megparancsolja, hogy

mindenféle polturákat az soproni gyűlésnek végzése szerint elvételünk, személyválogatás nélkül, elkobzás büntetése alatt.

Mert egyáltalában öfelsége el nem akarja szenvedni, hogy ehhez nem accomodáljuk magunkat”. A tanácsurak alávették magukat a parancsnak s határozatukat e szavakkal örökítették meg a jegyzőkönyvben: „Noha bizony enélkül is elég kára vagyon városunknak az sok poltura pénz miatt, mindazonáltal az öfelsége akaratiának és az ország végzésének ellene nem cselekedhetünk. Azért Isten áldomásával megkiálthatják, hogy elvegyék mindenfelét!”

Alig, hogy napvilágot látott a tanács rendelte, máris akadt, aki megszegte. November 16-án a város bírása a piacon járva észrevette, hogy a városháza árkádjai alatt álló mészárosbódék egyikében Drak Menihart mészárosmester a rendelet dacára két polturát sem vette el. Lang János főbíró uram azonnal börtönbe vetette a renitenskedő mészárosot és, hogy elrettentő példát szolgáltatson, bezáratta a mészárosbódét, sőt magához vette annak kulcsát is. Drak uram felesége azonban, mit sem törődve Kassa város bírásának parancsával, álkulccsal nyitotta ki a bódé ajtaját és kiárúsította a még meglévő húst. Mikor Lang uram megtudta ezt, elfogatta az asszonyt is. Másnap mindket-

ten ott állottak a bíróság előtt és a főbíró ezt kérdezte a tanácstól: „Mondják meg kegyelmedék, mit cselekedjünk ezért az hatalomért, mert noha tudom, hogy szegény legény, de itt nem az szegénységet kell nézni, hanem az engedetlenségét”. A tanácsurak nem sokat kerestek, hanem szűkszavuan csak ennyit határoztak: „Vigyék az börtönházba innen és ha kezessegen kikérik, megbüntessék mind az kettő”.

Drak Menihart mester uram büntetésének hire futótüzként terjedt el a városban.

Egyszerre eltűnt minden hús a piacról,

ugyhogy még a legnagyobb protekcióval sem lehetett egy falatot sem kapni.

Később Korláth István generális fenyegetőzésére új rendelkezést adtak ki: „Ugyan megérdemelnék, hogy minden mestert személyválogatás nélkül az börtönházba vinnék. De még ez egyszer intenék őket, hogy az ünnepnep előtt való napoknak, ha elegendő húst és mivét nem árulnak, vitessenek az ünnepestén az börtönházba. És az miveknek és egyéb portékának eladása felől is úgy végezzenek, hogy

megtartsák az mi parancsolatainkat és ne tartsák tréfának az magistrátust.”

Ezzel aztán véget is ért a pénzügyi zavar a városban, mert a tanácsi jegyzőkönyv nem emlékszik meg róla többet. Csak három esztendő múlva huzódik meg ismét egy szűkszavú tanácsi határozat a sárguló fóliánsokon, mely halálos ítéletét jelenti a polturának. Ez így hangzik: „Mivel hogy az pénz miján sok villongás vagyon, azt is serio meg kell hagyni, hogy elvegyék az kassait, munkácsit, és nagybányal ezüstpénzt és garast, minden marhája vesztése alatt, az polturát pedig senki el ne vegye!”

Színház — Művészet

Megjött a primadonna!

Ifj. Szendrey Mihály is leszerződött az arad-i társulathoz — Mit mond Trillap Ilonka..?

A téli színház színpadán ajtókeretek és szobafalak között, bundában, fázósan összehúzódva ülnek a társulat hölgytagjai, akik jelenésüket várják. A színpadot mindössze egyetlen villanykörte világítja be és a misztikus fény mellett csendülnek fel a szereplők ajkain Heltai Jenő csodás verssorai. „A néma levente” próbáján didergünk mi is és itt tudjuk meg, hogy a hideg holnapra egy csapásra megszűnik, mert most már kezdik felteni a színházat, hogy a megnyitó nemcsak „forró” siker, de meleg is legyen. Egy új hölgytag érkezését jelentik, a primadonnát: Trillap Ilonka, a satumare-i színház négy éven át volt kedvence, aki ebben az esztendőben az arad-i színház művésznője. A következőket mondja:

— Nincs sok mondani valóm, csak talán az, hogy egyike vagyok azoknak a színésznőknek, akik komolyan fogják fel pályájukat, dolgoznak és szívevel, lélekkel jót akarnak produkálni. Nem szeretem azt, aki társadalmilag adminisztrálja magát és én a színpadról akarom a közönség tetszését megnyerni. Az első szerepem a „Pármái hercegnő”, a második repriz: a „Drótostót”. Szeretem a nagyope-

retteket és remélem, alkalmam lesz a régi, százszázalékos primadonnaszerepekben is bemutatkozni.

Trillap Ilonka egyébként nem az a bizonyos „szeszélyes primadonna”-típus, mert kedves és közvetlen, a kártyásait és kolleganőit legjobban szerető, komoly művésznő. Új tag a színháznál, de régi ismerős Lázár Hilda is, aki Arad-ról indult ki és aki sikerekkel dus évek után visszatért, hogy az arad-i közönségtől is megkapja az elismerést, mint ahogyan azt más városokban kiérdemelte.

Nagy ujság egyébként a színháznál még az, hogy ifj. Szendrey Mihály a mai napon leszerződött a társulathoz és így a jövő színházi idényben ő lesz a színház táncos-komikusa. A fiatal Szendrey leszerződése általános örömet váltott ki úgy a színészek, mint az arad-i közönség körében, mert értékes tagot nyert vele a társulat. A megnyitó előtt tehát végül is minden elrendeződik és a magyar színház startja biztató jelek között történik meg. (bér—)

Szántó György tart évadnyitó beszédet a színház „Néma levente” bemutató előadásán

A szezonnyitó előadásra az elővételi pénztár holnap, pénteken nyílik meg. A pénztár naponta délelőtt 10 órától déli 1 óráig és délután 5 órától 7 óráig áll a közönség rendelkezésére, az előadás napján pedig este is kiszolgálja a közönséget. Az október 27-i szezonnyitó premierből, Heltai Jenő világsikert aratott verses vigjátékából: a „Néma levente”-ből lelkesedéssel folynak a próbák, a melyeken a női főszereplő Bálint Anna a többi szereplővel: Hegyessy Magdával, Varga Ilonkával, Berecz Mancival, Székely Ibolyával, Lázár Hildával, Horváth Lászlóval, Jávor Alfréddal, Tarnay Józseffel, Lukács Edével, Olasz Lajossal és a darabot rendező Koszma Hugóval tehetsége s tudása legjavát állítja csatasorba a siker érdekében, amely bizonyára nem fog elmaradni. A „Néma levente” stilszerűen fogja megnyitni az új színházi szezont, amely elé régen nem tapasztalt érdeklődéssel tekint a város közönsége.

Ezzel párhuzamosan serényen folynak a próbák az első operett-uidonságból: a „Pármái hercegnő”-ből. Ennek bemutatója november 1-én lesz. Az uidonság zenei részét Bródy Miklós dr. irányítja, míg a színpadi beállítást Inke Rezső rendező tartja a kezében. Olasz Lajos vezetésével a „Pármái hercegnő” c. operett-uidonsághoz is új, stilszerű és művészi díszletek készülnek. Ebben az operettben mutatkozik be Trillap Ilonka, a társulat kiváló és briliáns hangú primadonnája. Főszerepet játszik a közönség kedvence, Gábor Mara, a nagyszerű szubrettprimadonna is.

Az uidonság alkalmat ad Lukács Edének, a zamatos humoru buffónak és a közönség régi kedvencének, ifj. Szendrey Mihálynak, továbbá Lenkey Istvánnak, a csengő hangú bonvivánnak, hogy tudásukat és művészetüket bemutassák a közönségnek.

* A SZÍNHÁZI ELŐADÁSOK KEZDETE. A színház igazgatósága ezúton értesíti a közönséget, hogy a színházi előadások hétköznapon este 8 és fél órakor, szombaton, vasárnapon és ünnepnep estéjén pedig mindig 9 órakor kezdődnek.

* A színház elővételi pénztára október hó 23-tól péntektől kezdve árusítja elővételben az október 27-én bemutatandó „A néma levente” nagyszerű uidonság jegyeit. A színházi pénztár mindennap délelőtt 10 órától déli 1 óráig és délután 5 órától 7 óráig áll a közönség rendelkezésére. Az előadások napjain pedig este is válthatók jegyek.

* Az operettegyüttes előkészületel. Serényen folynak a próbák dr. Brody Miklós karnagy és Inke Rezső rendező vezetése mellett a soron következő uidonságból, a „Pármái hercegnő” című operettből. Új díszletek készülnek erre a bemutatóra. Ebben az operettben mutatkozik be az arad-i közönségnek Trillap Ilonka, a társulat kiváló primadonnája. Ebben a darabban üdvözölhetjük újra Gábor Marát, a nagyszerű szubrettprimadonnát, az aradiak tavalyi kedvencét, aki kitűnő táncos-szerepben fogja öregbíteni sikereit. Bemutatkoznak még: Lukács Ede, nagyszerű humorú buffó és az előnyösen ismert Kiss Elemér. Egy fese huszárhadnagy szerepében Lenkei István rokonszenves, szép-hangu, fiatal bonviván, aki hisszük, egy csapásra fogja a közönség rokonszenvét kivívni.

Lengyelország a fasiszta államok sorába lép

Rydz-Smigly az új diktátor

Varsóból jelentik: A lapok jelentése szerint Lengyelországban új szervezetet akarnak létesíteni, amelynek feladata az, hogy a lengyel államot fasiszta módszer szerint át-szervezze. Az új lengyel kormányzati rendszert a vezér autoritására építik föl. A vezér Rydz-Smigly lesz. Az állam vezetése a jövőben „fentről lefelé” történik és nem „lentől felfelé”, mint a parlamentáris államokban. A lengyel politikai módszer nem lesz szolgai utánzása a faszizmusnak vagy a hitlerizmusnak, de alapvonalaiban hasonlít hozzá. A rendszer középpontjában az állam eszméje van, minden mást ennek az eszmének kell alárendelni. Katonai szervezetre bízzák az új államrend biztosítását s azt a szervezetet, amelyet e célból létesítenek, „mozgalmi biztonsági szolgálatnak” nevezik el. E katonai szervezet hasonlít az olasz miliciához és a német nemzeti szocialista rohamosztagok organizációjára.

Lengyel kormánykörökben megerősítik azt a hírt, hogy Rydz-Smigly tábornokot, a lengyel hadsereg főfelügyelőjét rövidesen Lengyelország marsalljává nevezik ki. November 11-én, a lengyel nemzeti ünnep alkalmával történik impozáns külsőségek között a marsalli kinevezés. Erre a méltóságra eddig egyedül Pilsudszkyt nevezték ki az új Lengyelországban.

Rydz-Smigly Eduárd jelenleg 50 éves. A világháború kitörésekor a lengyel légió parancsnoka, Pilsudszky marsall, Rydz-Smiglyt, a lembergi védszövetség parancsnokát hadosztályparancsnokká nevezte ki. Különleges képességeit Pilsudszky hamar felismerte és már az első lengyel kormányban hadügyminiszter lett. Katonai képességeit másodszer 1920-ban a bolsevikiek elleni harcokban bizonyította be. Kezdeményező képességének köszönhető, hogy Pilsudszky marsall döntő csapást mérhetett a szovjetországi hadseregre. Pilsudszky munkatársát igen nagyra becsülte és végrendeletében utódjául jelölte ki.

Nagyon kevesen tudják !!

hogy lábíjdalomból, bokasüllyedésből, mindentéle hát-, csípő- és térdgyógyítás származik.

E hó 21—28-ig az Aesculap betétgyár lábspeciálistája üzletünkben van, aki az Ön lábait ingyen megvizsgálja és tanácsokat ad.

Kérjük t. vevőinket és a közönséget, akik Aesculap betétet viselnek, hogy díjtalan utánvizsgálatra megjelenni sziveskedjenek.

Aesculap

APPONYI TESTVÉREK
cipőáruház, Arad

Kanadába készül Arad-ról két fiatal minorita-lelkész

Szöts Didák és Horváth F. Miklós lelkészeket Montrealba küldi ki egyházi vezetőségük kitüntető bizalma — Szalay Albert hitoktató-lelkész würzburgi útja

A csöndes arad-i minorita-rendház falai között rendkívül érdekes, kettős papi misszió-kiküldetés tervéről beszélnek. A terv előterében az arad-i minorita-rend két fiatal, de igen tehetséges és rokonszenves tagja áll. Horváth F. Miklós és Szöts Didák minorita-lelkészekről van szó, akik a terv megvalósulása esetén lekipásztori karrierjük gyönyörű, új állomáshoz érkeznek el. Mindkét minorita-lelkész eredményes működése során egyházi felettesei teljes elismerését vívta ki mindenkor és így a szóbanforgó missziós megbízatás elsőrendű kitüntetésnek számít.

A felmerült tervek szerint Szöts Didák és Horváth F. Miklós lelkészek

a kanadai Montreal városába utaznának ki, ahol missziós lelkipásztori tevékenységét folytatnak majd.

Montreal, ez a hatalmas kanadai város, az angol dominium legnagyobb városa, egyben jelentős katolikus centrum is és a városban és környékén nagy számban vannak magyar anyanyelvű katolikusok is. Minthogy az Óceánon túl a katolikus lelkészek utánpótlása igen gyér és nagy hiány mutatkozik fiatal lelkipásztorokban, ezért időnkint az európai rendházak gondoskodnak a megürült helyek és a felmerült lelkészhiány pótlásáról. Az ilyen missziós rendeltetésre mindenkor a rendházak kvaításos, nagy lelkierejű és fáradságot nem ismerő tagjait választják ki. Az amerikai lelkipásztori tevékenység ugyanis sok áldozatot és fáradságot követel. A hívők óriási területen elszórtan, kisebb csoportokban élnek és ezért a lelkészeknek igen nagy távolságokat kell be-

utaznia, hogy lelki támogatást nyújthasson. Éppen a feimerülő nehézségekre és áldozatokra való tekintettel

különleges kitüntetésnek számít a tengerentuli lelkészi kiküldetés.

Mindezeknek a szempontoknak a figyelembevételével esett a választás a két arad-i minorita-lelkészre.

Mint értesülünk, a montreali kiküldetés terve egyelőre még kezdeti stádiumban van és számos nehézséget és akadályt kell az útból elhárítani, amíg az élgondolás valóra válhatik, és a két arad-i minorita-lelkész felelősségteljes útjára elindulhat.

A nem mindennapi érdekességű kiküldetés tervével egyidejűleg még egy érdekes eseményről értesültünk az arad-i minorita-rend életével kapcsolatosan. Szalay Albert fiatal hitoktató-lelkész nemrégiben a németországi Würzburgba, az ősi apátság városába utazott hittudományi tanulmányainak folytatására.

(—jos)

Az arad-i evangélikus egyházkerület közgyűlésének határozatai

Számos időszerű és nagyfontosságú kérdés került megvitatásra az arad-i és banatli evangélikus egyházkerület rendezévi közgyűlésén. Purgly László egyházkerületi főügye ő utalt arra a fontos egyházi és kulturális misszióra, amelyet a lelkészeknek és tanítóknak, valamint az egyház összes vezetőinek kell betölteniük. Frint Lajos püspök olvasta fel ezután évi jelentését, amelyben mindenekelőtt az iskolásérelmeket sorolta fel és utalt arra, hogy alaptalan vádak kovácsolásával igyekezzenek egyesek az iskolák létét veszélyeztetni. Közölte ezután, hogy az iskolásérelmek ügyében az egyházkerület részletes emékiratot intézett a közoktatásügyi miniszterhez. Megemlékezett arról, hogy a hívek között vallástalanság ütötte fel a fejét, bár az egyházi élet fejlődést mutat. A vallástalanság okát a bolsevizmus terjedésében látja.

Szóba került a szórványok ügye is és a közgyűlés úgy döntött, hogy missziós lelkészeket küld ezekre a vidékekre, hogy a szórványokon élő evangélikus hívők szektákba tömörülését vagy más hitfelekezetekbe való felvételét megakadályozzák. Jelentős és fontos határozata a közgyűlésnek, amely szerint kurturházakat létesítenek, amelyekben vallási és ismeretterjesztő előadásokat tartanak.

CENTRAL: Tetőjavítás miatt ma szünet!
Következő műsor:
ALIBABA és a negyven rabló.

Feltűnéstkelő leleplezések

egy 70 milliós kiutalásról és egy rejtélyes bucaresti-i személyiségről

Bucuresti-ből jelentik: A „Zorile” mai számában feltűnéstkelő cikket közöl. A lap ismerteti részleteiben a konfliktust, amely Nichifor Crainicnak a jobboldali ideológusának és a Goga-cuzista párt megteremtőjének a pártból való eltávolításához vezetett, majd rámutat arra, hogy egy fölöttébb gyanús személyiséget, akit Európa csaknem összes nagyobb államainak rendőrsége ismer, egy esztendővel ezelőtt állandóan a berlin—bucuresti-i

utat járta és 70 millió lei Berlinből való átutalását helyezte kilátásba arra az esetre, ha a gogisták és cuzisták fúziója létre jön.

Nichifor Crainic, aki a fúziós tárgyalásokat kezdeményezte, felhívta Goga figyelmét a gyanús személyiség ajánlatából származható kellemetlenségekre. A fúzió azonban időközben létrejött, anélkül, hogy pontosan tudni lehetne, vajjon a 70 millió leit befizették-e a fuzionált párt kasszájába. A gyanús személyiség azóta Goga és Cuza legjobb barátai között szerepel és igen bensőséges viszonyt tart fenn George Cuza-val — írja a „Zorile”. Néhány hónappal ezelőtt ugyanez a személyiség ládába csomagolva 400 ezer kampóskeresztet hozott a fővárosba, amelyeket részint szétosztottak a párhívek között, részint pedig kiárusítottak.

A „Zorile” tudósítása nagy feltűnést keltett a fővárosban.

SELECT 5, 7 1/4 és 9 1/4 órákor
Telefon 2—84.

ROSE-MARIE

Jeanette MAC DONALD. Néző EDDY

Ezenkívül szünet után az „AUDIOSCOP”

Kedvezményes és mérsékeltárú jegyek
érvénytelenek!

HIREK

A „néma menyasszony“

Bulgária fővárosában. Szófiában beszélt most magáról sokat. A néma menyasszony Pancsev Boszilka, egy többszörös milliomas leánya. A leány beleszeretett egy szegény diákba és közölte apjával, hogy feleségül kíván menni Imádlottjához. Az apa ebbe nem egyezett bele. Erre a leány éhségstrájkot kezdett. Az apán nem lehetett kifogni, mert erre orvosokkal mesterségesen tápláltatta a leányt. Ez nem valami kellemes mulatság. Azért a leány abbahagyta az éhségstrájkot s be-szédésstrájkra határozta el magát.

A szófia Nemzeti Színházban mostanában adták Heitai Jenőnek: a „Néma levente“ című darabját bolgár fordításban. Boszilka is megnézte az előadást és másnap írásban közölte az apjával, hogy néma marad mindaddig, amíg nem egyezik bele a házasságba. Nem is szólt ezentúl egy kukkot sem. Járt-kelt a fényes palotában, de nem beszélt. Nem volt kívánsága, kérése, sem a család-séghez való utasítása. Hiába kérdezték tőle bármit az apja, hiába kérlette, hogy hagyja abba a némaságot, nem használt semmit. Három hét után aztán az apja kijelentette, hogy beleegyeznek a házasságba. Erre a leány megszólalt és megköszönte apjának a beleegyezést.

Azonban az öröm korai volt. A diák nem volt megtalálható. Eltűnt Szófiából. Senki nem tudja, hogy hová lett. A leány még a lapokban is intézett felhívást szerelmeséhez, de az nem jelentkezett. Boszilkanak aztán eszébe jutott, hogy valószínűleg az apja a ludas a diák eltűnésében. Bizonyára nem sajnált néhány százezer levét és elutaztatta a szeladont. Vagy ami még valószínűbb, elroholtatta és valahol titokban őrizteti. Azonban Boszilka nem hagyja abba a harcot. Újabb írásbeli legyzéket intézett apjához. Közli, hogy nem elég megadni a házassághoz a beleegyezést, elő is kell teremteni az eltűntetett vélegényt. Amíg ez nem történik meg, addig ismét nincsen beszéd. És Boszilka másodsor is „néma menyasszony“-nyá lépett elő..

— **UJRA MELEGEBB.** Nyugati, északnyugati szél, változó felhőzet. Egy-két helyen — különösen északon és északkeleten — havazás, néhol köd. A hőmérséklet kissé emelkedik.

— **VÁLASZTÓI IGAZOLVÁNYOK KIOSZTÁSA.** Pénteken, október 23-án az N., Ny. és O. kezdőbetűsök, vehetik át választási igazolványukat az arad-i írásbírószág 43—44-es számú szobájában.

— **A kormány tagjai Sinaia-ban.** Bucuresti-ből jelentik: A kormány tagjai Sinaia-ba utaztak, hogy jelen legyenek az uralkodó külföldre utazásánál. Az uralkodó csehszlovákiai látogatása alatt a királyi előjogokat az alkotmány rendelkezéseinek megfelelőleg tudvalevően a minisztertanács gyakorolja.

— **Kinevezték Tel-Aviv új polgármesterét.** Jeruzsálemből jelentik: Az elhunyt Tel-Aviv-i polgármester, Dizengoff helyébe Moussa Chelouchet nevezték ki. Az új polgármester francia alattvaló.

— **Cernauti-ban össze akarták vásárolni a háborúelőtti német márkákat.** A német márkák tulajdonosai által megindított mozgalommal kapcsolatban érdekes jelentés érkezett Cernauti-ból. Német részről ugyanis abból a célból, hogy a romániai márkatulajdonosoknak a mozgalomhoz való csatlakozását megakadályozzák, a német Birodalmi Bank emberei megjelentek Cernauti-ban a régi márkák felvásárlása céljából. A márkatulajdonosok azonban visszautasítják ajánlataikat és csatlakoznak a nemzetközi megmozduláshoz.

— **Meghalt dr. Kovács Marcel.** Érdekes, arad-i vonatkozású halálhírt mondott be csütörtök délelben a budapesti rádió. A híradás dr. Kovács Marcel, nyugalmazott kuriai bíró haláláról számol be. Kovács Marcel dr. még a háború előtt több mint egy évtizeden keresztül Arad-on volt törvényszéki bíró, előkelő szerepet játszott Arad társadalmi életében és ezért Arad-on ma is igen sokan ismerték. Nagy jogi felkészültsége, kiváló tudása révén gyorsan haladt előre életpályáján, előbb Timisoara-ra helyezték át az ítélőtáblához, majd Budapesten kuriai bíró lett. Ebből a kör-ségében egy év előtt nyugdíjazták. Halála hírért nagyszámú arad-i ismerősei bizonyára nagy rész-vételt fogadják.

— **DECEMBER 31-IG MEGHOSSZABBILTOTTÁK AZ IPARENGÉDELYEK BECSERÉLÉSÉNEK HATÁRIDEJÉT.** Bucuresti-ből jelentik: Az iparengedélyek, munka- és mesterkönyvek be-cserélésének határidejét, amely tudvalevőleg október 31-én jár le, a munkaügyi minisztérium december 31-ig meghosszabbította.

— **Reusz Mór betegsége.** Az Arad-város társadalmában köztisztviselőnek és megbecsülésnek örvendő Reusz Mór ecetgyáros a napokban súlyosan megbetegedett. A 88 éves öregurat magas korával összefüggő szervi betegség támadta meg, mely a gondos orvosi kezelés ellenére is aggodalommal tölti el család tagjait, nagyszámú tisztelőit és ismerőseit. A Reusz-, Rác- és Steinfeld-osaládok tagjai, mint legközelebbi hozzátartozói szeretettel gondoskodnak a család doyenjének állapotáról, amely egyelőre változatlan.

A szőlőben sok rádium van!

A rádium csodatevő hatásáról mindenki tud. Ez a titokzatos kisugárzás az életműködést előmozdító erejénél fogva a gyógyászat körében már is igen fontos szerepet tölt be. Gyógyító és fájdalomcsillapító hatása különösen az olyan bántalmaknál megbecsülhetetlen, ahol az emberi szervezet mélyében vár rá szerep. Így például a gyomor és bélbántalmaknál. Az ilyen betegségek leküzdésénél a rádiumot minden más gyógyszerrel és gyógymóddal szemben elsőség illeti, mert sokoldalúsága következtében elvégzi mindazon élettani hatásokat, amelyek a betegség megszüntetésére szükségesek és természetesen nem járulnak vele azok a szervezetre gyakorolt káros befolyások, amelyek a kémiai gyógyszereknek elmaradhatatlanok. Fdben a nagy harcban, amelyet az emberi élet meghosszabbításáért folytat az orvosi tudomány, a rádium egyik legerősebb fegyver. Mindezt azért mondjuk el, mert megállapítást nyert, hogy a szőlő rádiumban minden más tápszernél gazdagabb.

— **Eltemették öv. dr. Ligeti Lajosné.** Ma délelőtt 11 órakor a régi zsidótemető halottasházából helyezték örök nyugalomra öv. Ligeti Lajosné. A hosszú szenvedés után elhunyt uriaszszonyt. A temetésen igen sokan vettek részt, akik mind ismerték Ligeti Lajosné és mély részvétellel kísérték utolsó útjára. Weisz Sándor főkéntor gyászzenéje után dr. Vágölgvi Lajos mondott nagyhatású és mélyenszántó gyászbeszédet, majd örök nyugalóra helyezték a sokat szenvedett uriaszszonyt.

S. FRIEDMANN PÁLMA

a prágai zeneakadémia diplomás

zongoratanárnője

november elsején a tanítást megkezdi. Jelentkezés d. u. 2—4-ig Str. Pop Cicio 7/a

— **Budapesti futball-eredmények.** Budapestről jelentik: A mai nemzeti bálnoki mérkőzések eredménye a következő: Hangária—Harmadik Kerület 4:0 (1:0), Ferencváros—Elektromos 3:1 (1:1).

Az Aradi Közlöny albumából

Szépségverseny a jövőben!

— **Sugár Jenő dr. hazaérkezett.** Az Aradi Közlöny nemrégiben megírta, hogy Sugár Jenő dr. ismert és közbecsülésben álló arad-i ügyvéd több héttel ezelőtt Budapestre utazott, ahol dr. Blaskovits egyetemi professzorral, a neves szemspecialistával vizsgálat alá vettette magát. Blaskovits tanár műtétet tartott szükségesnek, amelyet végre is hajtott és amely nagyszerűen sikerült. Néhány heti szanatóriumi kezelés után Sugár Jenő dr. — nagyszámú barátai és tisztelői öröme — ma teljes egészségben Arad-ra érkezett. A nap folyamán számosan keresték fel és üdvözölték hazaérkezése alkalmából.

— **JERUZSÁLEMBEN KITÉPTÉK A HALOTT ANGOL KIRÁLY EMLÉK-CIPRUSÁT.** Jeruzsálemből jelentik: Az Havas-ügynökség palesztinai híre szerint az arabok kedre virradó éjjel kitépték azt a ciprust, amit a múlt évi királyjubiläum alkalmával György király emlékére ültettek el Názareth közelében. A ciprust a windsori parkból szállították Palesztinába.

— **Uccai támadás Bösörményi Emil dr. ellen.** Oradea-ról jelentik: Dr. Bösörményi Emil, az oradea-i szociáldemokrata párt vezére ellen két fiatalember az uccán revolveres merényletet akart elkövetni. Bösörményinek még idejében sikerült egyik közeli ismerősenek, Moldovan tanárnak a lakására szaladnia, ahonnan értesítette a rendőrséget. Mire azonban a rendőri közegek a helyszínre érkeztek, a támadók már elmenekültek. Azt hiszik, hogy politikai merényletterről van szó.

— **A „Feltételes megálló“ főpróbája a budapesti Nemzeti Színházban.** Budapestről jelentik: A Nemzeti Színház Budapestben ma este Zagoni István „Feltételes megálló“ című színpadi munkájának a főpróbáját tartotta meg. A darabban egy színésznőről van szó, akit az élet elcsusztatott a riválidák elől, minek következtében gazdag barátja is elhagyta. A véletlen a vonaton egy gazdálkodóval hozza össze, akivel leszál az egyik megálló-nál, de néhány nap múlva visszafér Budapestre és elmondja, hogy boldognak érzi magát, mert az élet reális megélhetést biztosított számára. Közben új szerepet kínálnak fel a művésznőnek, aki most már megelégedezik tapasztalatairól és újból a színpadé lesz. A művésznőt Tökés Anna, a gazdag barátot Uray alakítják.

— **Háztulajdonosok figyelmébe!** A pénzügyminisztérium ez év október 7-ikén kelt rendelete értelmében tudvalevőleg valamennyi háztulajdonos köteles bérlőiről nyilatkozatot benyújtani. A nyilatkozatban fel kell sorolni a bérlők teljes nevét, foglalkozását, valamint az általuk fizetett bérösszeget. Ez a rendelkezés ugyanakkor a szálledatulajdonosokra, valamint a lakásokat, butorozott, vagy butorozatlan szobákat albérlébe kiadó lakókra is vonatkozik, függetlenül attól, hogy a bérbeadás hónapokra vagy évekre történik. A nyilatkozat benyújtásának határideje október 31. és, aki eddig az időpontig elmulasztja nyilatkozatát benyújtani, azt a ház évi adójával egyenlő összegre büntetik meg. A nyilatkozat alól csak azok kapnak felmentést, akik már ebben az évben beadták nyilatkozatukat és azóta bérlők között semminemű változás nem történt.

— **Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknek** reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűviz a bélmozgást csakhamar megélikeníti, az emésztőcsatornában összegyűlt salakot kiüríti, a vérkeringést szabaddá teszi és a gondolkodó- és munkaképességet emeli. Az orvosok ajánlják.

— **Az arad-i rendőrség ismétellen felhívja a motorikus járművek tulajdonosait,** hogy járműveikkel jelentkezzenek a rendőrségen. E hó 19-ikén, 20-ikán és 21-ikén kevesen jelentkeztek és éppen erre való tekintettel a rendőrség újlag figyelmezteti az autós-, a teherautós-, autóbussz-, motorbicikli- és traktor tulajdonosokat, hogy feltétlenül jelentkezzenek a fent megállapított időpontban, mert ellenkező esetben súlyosan megbüntetik őket. Az összes gépjárműveket be kell mutatni a bizottság előtt, még akkor is, ha kivonták őket a forgalomból. Be kell mutatni a tulajdonos, valamint a gépjármű vezetőjének katonai okmányait is. A be nem mutatott autók forgalmi engedélyét bevonják és eljárást indítanak tulajdonosaik ellen.

— **Elítélték a Purgly-uradalom tolvajait.** Burgyi János és Köpe Lajos napszámosok néhány hónappal ezelőtt kukoricát loptak a sofronea-i Purgly-uradalomból és a lopott terményt egy arad-megyei malomnak adták el. Összesen 2 zsák kukoricát vittek el, amikor az uradalom aított a lopásra és feljelentést tett. Az arad-i törvényszék első tagozata ma tárgyalta az ügyet és mindkét vádlottat 2—2 havi börtönre ítélte. Az ügyesség magához kérte az ügy aktáit, hogy újabb vizsgálatot indítson.

— ZÜRICH ZARLAT. Páris 20.22 és fél, London 21.29 és fél, Newyork 435.37, Milánó 22.92 és fél, Amszterdam 234.40, Berlin 175, Prága 15.40, Varsó 81.80, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.25.

— BUCURESTI-I HIVATALOS ÁRFOLYAMOK. (Zárójelben az árfolyamokat a 38 százalékos felár hozzászámításával közöljük): Páris 4.50 (6.21), London 486.00 (670.68), Newyork 99.50 (137.31), Milánó 5.35 (7.38), Amszterdam 52.00 (71.76), Berlin 37.00, Prága 3.45 (4.76), Varsó 18.75 (25.87), Belgrád 289, Budapest 27.50, Becs 27.50, Zürich 22.35 (30.84).

— BUCURESTI-I MAGANARFOLYAMOK. Francia frank 9.10—9.15, angol font 950—960, dollár 185—188, holland forint 94—97, német márká 41—42 és fél, cseh korona 5.50—5.60, zloty 28—30, pengő 30—31 és fél, schilling 30.50—31.50, svájci frank 43—44.

— Választók figyelmébe! Az arad-i járásbírósg ma beosztotta a választási igazolványok kiosztásának további sorrendjét. Így október 23-án és 24-én délelőtt 8—12-ig és délután 2—6-ig, azonkívül október 25-én és 26-án délelőtt 8—12-ig az N., Ny. és O. kezdőbetűsök vehetik át választási igazolványukat. Október 27., 28., 29. és 30-án délelőtt 8—12 óráig és délután 2—6-ig a P. és Q. kezdőbetűsök jelentkezhetnek igazolványukért.

— Halálozás. Weltmann Simonné szül. Fleischmann Zsófia október 21-én hirtelen fölépített szívgyengeség folytán elhunyt. Halálát dr. Timár Andor ügyvéd, özv. Fleischer Dezsőné, Lechner Adolfné és Weltmann Marcel gyermekei és unokái mélyen megrendülve gyászolják. Temetése október 23-án, pénteken délután fél 3 órakor lesz az új neolog izr. temetőben.

— Vallásügyi kongresszus Arad-on. Szombati kezdettel többnapos kongresszust tart Arad-on a Frăția Ortodoxa Romana vallási egyesület. Az országos kongresszus rendezésének előkészületeiben a város vezetősége is részt vesz. Arad-ra érkező értesítések szerint a kongresszuson részt vesznek Balan Sabinu-i érsek, több püspök, Goga Octavian, a memzei keresztény-párti elnöke, Lupăș volt miniszter, Dragomir Silviu, Sextil Pușcariu egyetemi tanár, valamint a női csoport képviselőiben Cantăuzino hercegnő. A kongresszus vasárnapi tárgyalásai után vasárnap este a Kulturpalotában hangverseny lesz.

Őszi-Idényre KERPEL könyvtár
Ujdonságokkal szolgál. Havi díj 40 Lei. 4687

— Özv. dr. Boros Lajosné temetése. Ma kísérték őszinte részvét mellett utolsó nyughelyére özvegy dr. Boros Lajosné, Boros Ernő dr. fogorvos édesanyját. Az uriaszony végtisztességén nagy számban jelennek meg az elhunyt családjának ismerősei és tisztelői és őszinte, mély részvételt adóztak az uriaszony emlékének.

Boros Lajosné ravatalára szánt koszorúmegváltás címén a Szeretetház javára N. N. 100 leit adományozott.

— „Takarékossági nap” Arad-on. Október hó végén minden évben Európaszerte takarékosági napokat rendeznek a szövetkezeti eszme népszerűsítése érdekében. Arad-on a „takarékosági napot” e hó 25-én, vasárnap rendezik meg, még pedig az Iparosok Hítelszövetkezete közgyűlésével összefüggésben. Az ünnepi közgyűlést vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel tartják meg, délután 5 órai kezdettel pedig az Iparos Otthon nagytermében tea lesz, amelyen nagy számban vesznek részt — családjaikkal együtt — a szövetkezeti eszme hívei. Arad-on már rendeztek hasonló takarékosági napokat és előreláthatólag az ideinek is az eddigiekhez hasonló sikere lesz. — Bucuresti-ből jelentik: Október 31-én az egész országban takarékosági napot tartanak. A közoktatásügyi minisztérium rendeletet adott ki, hogy ezen a napon minden iskolában ismertessék a gyermekekkel a takarékoság nagy jelentőségét.

— Új kávéház nyílik Arad-on. A közeli jövőben szakemberek vezetése mellett új kávéház nyílik Arad-on, a volt Újságíró Klub Alexandriuccai helyiségében. Az új kávéháznak két bejárata lesz; egyik az Alexandriuccára, a másik pedig a főutra fog nyílni. Arad közönsége örömmel fogadja az új kávéház megnyitását, amely véget vet az eddigi egészségtelen helyzetnek s megszünteti a versenytelenségi állapotot. Remélhetőleg az új nyilvános szórakozóhely megteremtése élénkítőleg hat majd Arad halódó kávéházi életére.

— MA az alanti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

JANKA, Bulevardul Regele Ferdinand.
WEISZ, Piața Avram Iancu
BERGER, Calea Saguna

Bucuresti-ben már három héttel előbb elfogytak a Huberman Bronislaw-hangverseny jegyei

Ma Hilversumban játszott Huberman, akinek az arad-i hangversenyére is szokatlanul nagy jegyelővétel történt

Az arad-i Gyermekekbarátok Egyesülete november 7-én rendezte meg Hubermann Bronislawnak, a legnagyobb élő hegedűművésznek hangversenyét, amit

olyan élénk érdeklődés előz meg, amilyenre még Arad-on nem volt példa.

Szabó Albert főtéri üvegáruházában, ahol a jegyelővétel történt, az érdeklődők valósággal megrohanták a pénztárt és ami még nem történt meg:

a jegyek nagy része már el is kelt.

Tehát mindenki a saját érdekében cselekszik, ha már most biztosítja helyét Huberman Bronislaw november 7-iki hangversenyére, mert bizonyos, hogy jóval a hangverseny előtt minden jegy el fog fogyni.

Huberman Bronislaw november elején jön az országba és arad-i hangversenye után Bucuresti-ben koncertezik. A bucuresti-i rendezőség csak két nappal ezelőtt ragasztotta ki a világhírű hegedűművész plakátjait és ez elég volt ahhoz, hogy az első jegyelővételi napon az összes jegyet eladja.

Csak három hét múlva lesz Huberman Bronislawnak a bucuresti-i hangversenye és már egyetlen jegy sem kapható.

A rendezőség kénytelen volt táviratiilag még egy estét kérni Hubermantól.

Huberman Bronislaw ma este a hilversumi rádió-stúdióban hangversenyezett és az arad-i zenerajongók közül nagyon sokan hallgatták a nagy művész csodálatos játékát.

— Két és félevesi súlyos börtönre ítélték az aradul-nou-i görögkeleti templom tolvaját. Az arad-i törvényszék első tagozatánál ma hirdették ki a Semmitőszék jogerős ítéletét István György ügyében, aki az elmúlt év júliusában betört az aradul-nou-i görögkeleti templomba, ahonnan kegytárgyakat lopott, majd Zadarlac, Galsa s más községekben sorozatos betöréseket követett el. A törvényszék elsőfokon 2 és fél évi súlyos börtönre ítélte, amit a Tábla is jóváhagyott. Most jogerős ítéletet hozott az ügyben a Semmitőszék, amely jóváhagyta a két fórum ítéletét. Az ítéletet kihirdették István György előtt, akit a közeli napokban az aiudi-i fegyintézetbe szállítanak.

— Iró- és tanszerek Császár papírúrházában, Select-mozgó mellett.

SZÖRMÉT ROSENZWEIG
elegánsat szücs készít,
Szörmeműveiket tartósať Strada Moise
olcsón Nicoara No. 2.
4709

— Autótaxi elé ugrott egy fiatal arad-i leány. A Str. Mărășesti sarkán egy fiatal, lököttözött leány az 555. számú autótaxi elé vetette magát. Az autó sárhányója eldobta a leányt, aki csak kisebb sérüléseket szenvedett. Bevitték a rendőrségre és megkezdték kihallgatását. Megállapították, hogy Schwelbach Augustának híviák, 19 éves, arról azonban, hogy miért akart öngyilkos lenni, nem volt hajlandó felvilágosítást adni a rendőrségnek.

«Felejtjük el a múltat!»
(Premier a Corso-moziban)

Ha a Corso-mozgó legújabb filmattrakciójáról akarunk beszélni, elsősorban a kitűnő zsurnállal kell kezdenünk. A legújabb spanyol eseményeket pergetik le előttünk, a maga megdöbbentő eredetiségével. Már ez kitűnő bevezető, de ami azután következik, első perctől az utolsóig leköti a közönség érdeklődését. Egy film, amelyben a pompás főszereplőkön kívül többet is ad, mint a mai divatos operettfilmek. Meséje van. Bolváry Géza régen brillirozott úgy filmmel, mint ezzel, amely kiállításban és cselekményekben olyan gazdag, hogy veri az összes, eddig befutott képeket. És Eggerth Mártha csodásabb, mint valaha. Hangjának ezüstös csengése maradéktalanul élvezhető, toaletttjei káprázatosak, egyéniségének ezer bája és varázsa érvényesül ebben a filmben, amelyet méltó módon: a szexuál slágerének neveztek el. Eggerth Márthán kívül Paul Hartmann és a film többi szereplői biztosítják az elmaradhatatlan sikert. Csodálatosan szép revüjelenete felejthetetlen része a képnek és Bolváry legújabb remeke számtalan mozgósínháznak műsorgondját vetheti el. (—)

— Folyik a vizsgálat a revolveres merénylet ügyében, amely — mint azt megirtuk — az esti órákban történt Arad-on Ékes József kereskedő üzletében. A kereskedő ma a rendőrségen pontos személyleírást adott támadóiról és így remény van arra, hogy hamarosan kézrekerülnek.

— Vakmerő betörés a radna-i adóhivatalban. Páratlanul vakmerő betörés színhelye volt a radna-i adóhivatal pénztárhelyisége. Ugyanis az éj folyamán ismeretlen egyének álkulcsok segítségével behatoltak az adóhivatal helyiségébe. Innen a pénztárhelyiséget elválasztó páncéltető alsósarkának feszítővasakkal való felfeszítése után behatoltak a pénztárterembe, ahol a nagy Wertheimkassza megfúrásához kezdtek. Tekintve, hogy sok időt veszítettek, kénytelenek voltak abbahagyni a furást és 2700 leiel eltűntek. Különös szerencse, hogy nem sikerült a kassza felbontása, tekintve, hogy a kasszában mintegy 950.000 leinyi készpénz volt. A betörést Savu Nicolae irodaszolgája fedezte fel a reggeli órákban, amikor is azonnal jelentést tett a helybeli csendőrségnek, akik bevezették az erélyes nyomozást.

— Vér-, bőr- és idegbalások igyanak hetenként többször, reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez mindig alaposan kitisztítja és megerősíti a gyomorbélcsatornát s ezenkívül az emésztést és az anyagcserét is létékonyan befolyásolja. Az orvosok ajánlják.

— Izgatási bűnper az arad-i törvényszék előtt. Izgatásért került ma az arad-i törvényszék elé Moldovan Traian és Fratila Gheorghe, mindketten maderati lakosok, akik ellen a Marzescu-Mironescu rendtörvény alapján emeltek vádat, azzal az indokolással, hogy ez év márciusában Cermei községben egy nagy csoporttal felvonulva, az egyik jobboldali szervezet izgató tartalmu dalait énekeltek. Az ügy ma került főtárgyalásra és mindkét vádlott tagadta, hogy az énekelte dalok szövege izgató tartalmu lenne. Kijelentették, hogy hazafias nótákat énekeltek. Több tanu ugyanezt vallotta, majd Sacosanu Teofil dr. védő mindkét vádlott felmentését kérte, azzal az indokolással, hogy hazafias szövegű dalok éneklése nem lehet izgatás. A bíróság helyt adott a védelem álláspontjának és mindkét vádlottat felmentette.

— A sportkörök felhívják figyelmünket azon nagyszerű áldásra, amit egy Odóial való szájbólítés jelent. Ahelyett, hogy vízzel vagy más folyadékkal csillapítaná a kínos szomjúsági érzést, elégséges ilyenkor egy Odol-os szájbólítgetés. Ez felfrissíti és a szomjúság megszűnik.

BULLA ELMA

vendéglátéka a budapesti

Terézköruti Színpadon

László Miklós

Dr. Kerekes Mária

o. 6 képes darabában.

Főszereplők: Békassy István, Gárdonyi Lajos,

Peti, László, Fenyő.

Rendező: Tarnay Ernő.

Ezt megelőzi a nagy kabaré műsor, melyet

Salamon Béla, Rajna Alice, Herendi Manó, Lengyel Gizi, Sass Oly, Rácz Vali, Kóváry, Fülöp Sándor, Holtay és a nagy kabaré-társulat játszanak

Rendező: Kóváry Gyula.

Tel.: 12-65-54.

Kezdete: 9 órakor.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Súlyos konfliktus támadt a Jegybank és a gabonaexportőrök között a külföldi valutaleértékeléssel kapcsolatos legújabb határozat miatt

„Nem érdemes gabonát exportálni,“ — mondják a bucaresti-i exportszindikátus vezetői — A Banca Nationala váratlan határozata lehetetlenné tesz „a livre“ szállításokat

Bucuresti-i jelentések szerint a Banca Nationala és a gabonaexport-szindikátusok között újabb és áthidalhatatlannak látszó súlyos konfliktus keletkezett.

A Jegybank ugyanis ma hozta nyilvánosságra azt a határozatát, amely szerint a kliring számlára befizetett export értékét a valutájukat leértékelő államok döntése előtti árfolyamon fizeti ki leiben a romániai exportőröknek, de a szeptember 25-én történt valutaleértékelés utáni befizetések ellenértékét már a lecsökkentett új árfolyamon folyósítja a szállítóknak.

Ez a határozat megdöbbenést keltett az exportőrök között és különösen a gabonaszállítókat érinti súlyosan, mert ők óriási összegű gabonaexport-szerződéseket kötöttek még szeptember 25. előtt és azok alapján hosszú hónapokig eltart a buza és más gabonaneműek exportálása. A gabonaszállítók azt kívánják, hogy a régi szerződéseik alapján járó árak kifizetésénél is a valutaleértékelés előtti árfolyamon váltsa be

a Jegybank a devizát, mert ellenkező esetben kiszámíthatatlanul nagy veszteségeket szenvednek.

Amikor ők a szerződéseket megkötötték, még nem tudhatták, hogy az azokban foglalt idegen valutákat a külföldön le fogják értékelni és így Románia jegybankja a lecsökkentett alacsonyabb árfolyamon akarja őket leiben kifizetni.

Nyomban válaszoltak a Banca Nationalának és közölték vele, hogy a határozatba nem nyugszanak bele, hanem a szeptember 25. előtti magasabb valutaárfolyamon kéri az ezután inkasszálandó devizák beváltását. A Jegybank határozata miatt nem érdemes gabonát exportálni, mert ráfizetünk — mondják az exportőrök.

A Jegybank arról is értesítette az exportőröket, hogy a gabonaszállítási számlákat napi árfolyam alapján kell kiállítani. Ez újabb elkeseredést váltott ki az exportőrök között, mert emiatt lehetetlenség „a livre“ szállítástokat végezni.

Az állami ipari és kereskedelmi felügyelőségek már megkapták a miniszterium körrendeletét az áruuzsora ellenőrzésére

Minden visszaélésről 24 óra alatt kell jelentést küldeni a kereskedelmi miniszteriumba és a bírósághoz

Az utóbbi napokban beszámoltunk arról, hogy a kereskedelmi és igazságügyminiszterium új törvényrendeletet készít az árdrágítás megakadályozására és megtorlására.

Amíg ez az új törvény elkészül, a kereskedelmi miniszterium a régi árdrágítási törvény 26. szakaszára való hivatkozással szigorú rendeletet készített, amely, bucaresti-i jelentés szerint, már megérkezett az állami ipari és kereskedelmi felügyelőségekhez, mert ezek a hivatalok vezetik az árdrágítások ellenőrzését.

A rendelet felsorolja: kiknek kötelességük még az ellenőrzésben résztvenni és arra utasítja

= 50 százalékos visszautazási kedvezmény 5 napos tátrai tartózkodás után. A Tátrai Fürdőszövetség kérésére a csehszlovák vasúti miniszterium 55031—III. (3) 936. október 16-án kelt rendeletével közli, hogy 1936. december 1-e és 1937. április 30-a közti időben a tátrai fürdők látogatói 10 nap helyett már 5 napos tartózkodás után is megkaphatják az 50 százalékos visszautazási kedvezményt, a különben szokásos feltételekkel. Lejáratkor még azok élvezhetik, akik legkésőbb április 26-án érkeztek meg valamelyik tátrai fürdőbe.

= Különös felhívás a tanonctartó iparosokhoz. Oradea-ról jelentik: Simionescu Iancu, az oradea-i Munkakamara satumare-i kirendeltségének vezetője felhívást intézett az iparosokhoz, akiket arra szólított fel, hogy csak román származású gyermekeket vegyenek fel tanoncoknak. A felhívás nagy megdöbbenést keltett az iparosok körében és ezért kérdést intéztek az oradea-i Munkakamara elnökéhez, mert a satumare-i kirendeltség az oradea-i Kamara hatásköre alatt működik. A Munkakamara elnöke kijelentette, hogy Simionescu satumare-i kamarai vezető felhatalmazás nélkül adta ki felhívását és ezzel hatáskörét túllépte. Az elnök leszögezte, hogy a Munkakamara nem ismeri faji és felekezeti megkülönböztetést s egyetlen célja az, hogy az ipart harmónikusán fejlessze.

őket, hogy minden árdrágítási esetről pontos jegyzőkönyvet vegyenek fel, amely magában foglalja a cselekmény elkövetőjének nevét, foglalkozását és azt, hogy kivel szemben követte el az árdrágítást.

Minden ügyről 24 órán belül kell az illetékes bíróságot és a miniszteriumot értesíteni, de a miniszterium számára külön heti jelentéseket is kell küldeni a megállapított esetekről.

Azt is jelezni kell, hogy ez év szeptember 25-től kik és milyen árucikkek árait emelték, mert azokkal szemben megindul az eljárás és kizárják őket az árubehozatalból.

= TELJESEN UJJÁSZERVEZIK A HITELÉLETET ÉS A BANKKERESKEDELMET. Mint Bucuresti-ből jelentik, a hitel ujjáélesztésére kiküldött bizottság Dumitrescu volt Jegybank-kormányzó elnökletével ülést tartott, amelyen a Banca Nationala megbízottja előterjesztette az 1935. áprilisi banktörvény megváltoztatásáról szóló javaslatát és közölte, hogy olyan új hitelrendszert akarnak bevezetni, amely lehetővé teszi a pénzüzetek teljesen zavartalan működését.

= Sok lovat vásárolnak Romániában a német, a cseh és a török hadsereg számára. Mint Bucuresti-ből jelentik, a földművelésügyi miniszteriumhoz érkezett hírek szerint Ardeal-ban és az okiráltságban az utóbbi napokban a német, a cseh és a török hadsereg számára lovakat vásároltak. A vétel részben belföldi kereskedők útján történt, részben pedig külföldi szakemberek jelentek meg a nagyobb mezőgazdasági központokban és maguk végezték a vásárlást. Az állategészségügyi felügyelőségek jelentést küldtek a miniszteriumnak és rámutatnak arra, hogy erősen lecsökken loállományunk, ha a nagyarányú vásárlást nem korlátozzuk. A miniszterium azt felelte, hogy a lokereskedelem szabad, így tehát nem tiltható meg az említett országok számára a tömeges vásárlás.

Ahol legnagyobb az adóárverési veszély — legközelebb van a formahiba...

Egy arad-i házárvérés elhalasztásának okai

Európában egyelőre csak előkészületek folynak a háborúra, de az, ami nálunk az adóhátralékosok ellen megindult, már a legkomolyabb háborúnak számít. Ugyanis a pénzügyminiszterium a legszigorubb rendeletet küldte az adóhivataloknak, melyeknek kötelességüké teszi az adók és különböző taksák behajtását. A legfelsőbb pénzügyi parancsnokság elrendelte a mozgósítást és az adóhivataloknak ellenmondás nélkül kell a parancsokat végrehajtani. Reggeltől estig mindenki kénytelen tüzet fujni, de legjobban égnék sőt leégnék a szegény adófizetők, akik igazán készséggel fizetnének, ha jobb kereseti viszonyok volnának. A pénzügyigazgatóság épülete most megint főhadiszálláshoz hasonlít, amelynek folyosóin különböző színű hadiparancsok ezrei virítanak. Van közöttük rózsaszínű és zöldszínű is, de ezek most nem a reményt, hanem a lemondást jelképezik.

— Fizegni, foglalni, árverezni — hangzik ki minden szobából.

— De miből? Hiszen már a butoraimat is odaadtam — így szól az adózó panaszosan.

Napok óta legkülönösebb kívánságokkal keresik fel a hivatalvezetőket, akik a törvények és rendeletek keretén belül igyekeznek eleget tenni a kérelmeknek, hogy megmenekíthessék az adózók egzisztenciáját. Azonban nekik is nagyon kell vigyázniuk, mert az esetleges engedékenység miatt könnyen felüggeresztethetik őket állásukból.

A napokban is több panaszos fordult hozzánk. Ezek közé tartozott az egyik arad-i emeletes bérház tulajdonosa is, akitől 60.000 lei adóhátralékot kért a kincstár, habár szerinte az ő ügye a felsőbb fórumoknál van elintézés alatt. Azonban a törvény ilyen esetben is szigorúan előírja az adó behajtását.

Emiatt a háza árverést tüzték ki és az adózó pár órával az árverés előtt ment el az illetékes hivatalvezetőhöz és arra kérte: engedje meg, hogy havonként 10.000 leies részletekben fizesse ki tartozását.

— Egy évvel ezelőtt kellett volna jönnie ezzel az ajánlattal. Most már nagyon körülményes dolog az árverés elhalasztása — így szól a felvilágosítás.

Az adófizető fájdalmasan sóhajtoz:

— Te jó Isten, a házam értéke 750.000 lei, de jó, ha árverésen 120.000 leit kap érte a kincstár. Hát érdemes ezért elárvereztetni? Segítsenek rajtam, jó urak.

— Ha kifizeti az adó tartozás felét — mondták neki jóindulattal — akkor esetleg elhalasztjuk az árverést.

És mivel az adóbehajtónak is van szíve, az árverést formahiba miatt csakugyan elhalasztották.

= Negyedére csökkent a buzaexport-jutalom. Tudvalegőleg az aratás után a kormány átlag vaggononként 10.000 leiben állapította meg a buzaexport-jutalmat, amelyet a múlt hónapban 6500 leire szállítottak le Mint Bucuresti-ből jelentik, a kormány gazdasági bizottsága most úgy határozott, hogy novemberre a kiviteli jutalmat 2500 leire csökkenti vaggononként, mert a lei — a többi valutával összehasonlítva — teljesen kielégítő értékű, továbbá a buza nemzetközi áralakulása szükségtelemé teszi, hogy magas kiviteli jutalmat kapjanak az exportőrök. A romániai buza enélkül is jó áron elhelyezhető a külföldön. Az exportjutalom leszállítása következtében újból csökkenni fog a buza belföldi ára, mert az exportőröknek már nem érdemes annyira a külföldi szállítással foglalkozni, mint augusztusban vagy szeptemberben. A buza ára az utóbbi napokban a kikötőkben csökkent, de tegnap ismét visszanyerte régi árszínvonalát.

= Elítélt falusi bankigazgató. A Timis-megyei Pecica-Noua községben levő sváb mezőgazdasági pénzüzet — a pénzügyi válság idején — fizetési képtelenséget jelentett. A betétesek közül Steiner Annának 40.000 lei betéte odaveszett és ezért bünyádi feljelentést tett a pénzüzet vezetősége ellen. A bank csödbe jutott és az ügyészség vád alá helyezte az igazgatót. Az ügy a törvényszékhez került, ahol a csődtömeggondnok másfél millió lei magánjogi igényt jelentett be. A törvényszék megállapította, hogy a bank alapszabályellenesen működött. Például jelzálog nélküli hiteket adott különböző földesgazdáknak, köztük a bank igazgatósági tagjainak is. A bank vezetése körül egyéb szabálytalanságokat is konstataáltak, amelyek miatt a bíróság Cristian Ioan igazgatót és a pénzüzetet 10 igazgatósági tagját vétkes bukás címén fejenként 10.000 leire ítélte. Az indokolásban kimondta, hogy vétkes kormányelnöket követtek el. Az elítéltek fellebbeztek.

A hegedűk titka

Írta: HUBERMAN BRONISLAW

Huberman Bronislaw, a világnak ma kétség-telenül legnagyobb hegedűművésze november 7-én Arad-on hangversenyez. A nagyszerű hegedűs, aki művészetével az egész világ zenevilágát elragadta, az alábbi eszméletlítésben a hegedű lelkét írta meg, ahogyan azt ennek a hangszernek legnagyobb művelője látja:

Nincs a világon kompiakáltabb valami, mint egy hegedű. Mindegyiknek más és más lelke és ezernyi szeszélye van, amelyek gyakran megkeserítik életünket. És minél értékesebb a hangszer, annál inkább érzékeny a külső befolyásokkal szemben. Az időváltozások, a levegő páratartalma, az új hur, mely a milliméter tizedrésznél kisebb a rendnél — ezek azok a tényezők, amelyek érezhetően megváltoztathatják a hangnem minőségét.

Azután az átló: életem nyugtalanságainak legfőbb forrása. Ki sejti vajjon a laikusok közül, hogy a hegedű átlójának kezelése valósággal külön tudomány, ha szabad így mondanom: tapasztalati tudomány. Emlékszem, hogy egyszer naponta órákat töltöttem el egy hegedűkészítőnél, háromnegyed éven keresztül, mert új átlóra volt szükségem a hegedűm, a régi ugyanis acéihurok miatt elhasználódott.

Az átló miatt kivágtak egy kis fát és bármilyen formájú átlót is készítettek anyagából, a hegedű sohasem szól az azon a hangon, ahogyan én szerettem volna. Vajjon mi a titka ezeknek az apróságoknak? Talán a faváz diszpozíciója, vagy talán egy kis repedés a vázon: ki tudná ezt megmondani...?

Megőrténhetik, hogy a hegedű hónapokon és éveken keresztül keményen és zavarosan szól, anélkül, hogy erre magyarázatot lehetne találni. Míg egyszer csak, anélkül, hogy tudná az ember az okát, olyan szépen, tisztán és ragyogóan szólal meg, mint még soha.

Senki sem tudja megindokolni a változásnak ezt a titkát. Ezért téved gyakran a közönség, ezért tévednek a kritikusok, amikor sikerületlen hangverseny után a művész tónusáról vonnak le következtetéseket. Annyi előre nem látható körülmény állhat elő, hogy a hegedűművész sohasem lehet biztos benne, hogyan fog szólni a hangverseny estjén a hegedűje.

Az akusztikát is két oldalról kell megítélni: a hallgató és a művész szempontjából.

Vannak termek, amelyekben a hang tisztán és hullámzóan jut el a teremnek minden sarkába, de ugyanakkor a művészek az az érzése, hogy egy állomás peronjának tetején játszik. Vannak viszont termek, ahol a dolgok éppen megfordítva történnek.

Én az első formát szeretem, nem az önzésből, hanem a hallgatóság érdekében. Voltaképpen a művészek önmagát kell fellelkesítenie; sohasem szabad tudatosan a tónus melegségére gondolnia. Az inspirációval ugyanaz a jelenség játszódik le, mint az összes égi és földi dolgokkal. Ahol kevés van belőle, ott fokozatosan kell a művészek önmagából kijátszania az inspirációt. Amikor ihlettel játszom, tudom csak kielégíteni hallgatóságomat.

Most még mondani akarok valamit a régi olasz hangszerekről. Tudvalevő, hogy ezeket a hangszereket mind a mai napig nem lehetett leutánozni. Tudósok és mesterek egész nemzedéke vesződött azon, hogyan hatoljon be a hegedű és mélyhegedűk titkaiba, de még senkinek se sikerült. Én is hiába törtem magam. Különbösen lehetséges, hogy ma nem hegedűművész, hanem hegedűkészítő lennék.

Azt lehet mondani, hogy „milyen szépen szól ez a hegedű.” De, hogy „miért szól ilyen szépen”, azt senkinek sem tudja megmagyarázni, arra csak feltevések vannak. A Stradivarius-, Amati- és Guerneri-hegedűk felismerésének módjából ítélve, azt hiszem, hogy ezek a feltevések a fának korá- val és szárazságának fokával vannak összefüggésben.

Lehet, hogy a fa csomói (mint az enyémmel, amely Guerneri-hegedű) befolyásolják a hegedű felső részének vékonyságát. A fa ürege is jelentős hatással van a hang minőségére.

Emellett ezek a hegedűk tíz évig ki vannak téve a levegő kémiai hatásának. Mindezekhez hozzájárul a hurok mechanizmusa, a hurok feszültségének ereje és a hang ezernyi vibrációja. Ez

VEZÉRKÉPVISELET, EXCELSIOR-CALEA MÓJILOR 78 BUCUREȘTI

Mindenkin segít és ön semmit sem tud róla?

**Lotion
Faciale
Scherk**

ISCHERK A.R.C.V.I.ZI

SCHERK

Tehát épp itt az ideje, hogy megismerje a Scherk arcvizelt! Akkor az Ön arcőre is rövidesen megjavul; teljesen tiszta lesz és olyan puha, mint a selyem! Próbálja ki azonnal! Üvegek à Lei 62'103'164'300'475'

Borzalmas vasúti katasztrófa

A vonatvezető elájult a benzingáztól — a motorosvonat belerohant egy tolató tehervonatba

Három halott, öt súlyos, tizennyolc könnyebb sebesült — Négy kocsi teljesen szétzúzódott

Ungvárról jelentik: Megdöbbentő vasúti szerencsétlenség játszódott le Técső vasútállomásán. Az esti 1126. számú motorosvonat, amely Királyházáról Körösmező felé haladt és menetrendszerűen háromnegyed kilenckor érkezett Técsőre, belerohant egy tolató tehervonatba. A szerencsétlenséget az okozta, hogy a motorosvonat vezetője elkabult a benzingáztól és eszméletét veszítette: a vezető nélküli vonat így végigrohant az állomáson és teljes sebességgel belefutott a külső síneken szemközti haladó tehervonatba. A motorosvonat három pótkocsit vitt és az összeütközés ereje oly hatalmas volt, hogy az első motoroskocsi és a legutolsó pótkocsi teljesen szétzúzódott. A tehervonat szolgálati kocsija és az azt követő tehervonati kocsija is szétrohadott.

A motorosvonat utasai közül hárman nyomban meghaltak, öt ember súlyosan, tizennyolc pedig könnyebben megsebesült. A sebesülteket az aknaszlatinai állami kórházba vitték. Közöttük van a motorosvonat 31 éves vezetője, Sefcsik Rudolf királyházai vasutas is, aki szintén súlyos sérüléseket szenvedett az összeütközésnél. Életüket veszítették a katasztrófánál: dr. Lázár Ignácné, egy técsői ügyvéd ötvenéves felesége, Ferencsik János 48 éves nyéresházai vasutas és Nazdravecky Etel, egy aknaszlatinai vasutas 24 éves felesége. A sebesültek között két nő van. A legsúlyosabban Papousek József vasutas és Bernstein Márton técsői kereskedő sebesült meg.

A szerencsétlenség helyszínére hatósági vizsgálóbizottság érkezett, hogy az összeütközés körülményeit megállapítsa. A katasztrófa

következtében a forgalmat mellékvágányon bonyolítják le.

A tragikus vasúti katasztrófa majdnem pontosan kilenc órakor este játszódott le a técsői állomáson. A szerencsétlen Sefcsik Rudolf, a motorosvonat vezetője szintén súlyosan megsérült és ezenkívül beleőrült az izgalmakba. A kórházban őrjöngeni kezdett.

A motorosvonat első kocsiján, amely teljesen szétzúzódott, utazott Erdő Lajos, az egyesült-párt técsői elnöke is. Erdő csodával határos módon menekült meg a kocsiból, melynek három utasa áldozatul esett a katasztrófának. A pártelnök csak könnyebb sérüléseket szenvedett. Dr. Lázárné a Meindl-cég autója szállította be a beregszászi kórházba, miután a técsői orvosok elsősegélyben részesítették. A szerencsétlen uriaszony súlyos medenceconttörést szenvedett, ezenkívül a mája is szétzúzódott, úgy hogy beszállítása után alig félórával meghalt.

A kereskedők kötelesek a kirakalban fellüktetni áraikat

A spekulatörvény 6-ik szakasza értelmében a kereskedők kötelesek üzlethelyiségeikben áruikat látható módon árjelzéssel ellátni, vagy pedig táblázatban feltüntetni az eladási árakat. A rendelkezés ellen vétők 1—15 napig terjedő elzárással és ezer leitől ötezer leig terjedő pénzbírsággal büntetendők. Ezt a rendelkezést most az illetékes hatóságok szigorúan ellenőrzik és ezért annak betartására felhívjuk a kereskedők figyelmét.

utóbbi különös fontosságot igényel. Ugyancsak fontos, hogy ki használja a hegedűt, mennyire tisztán játszik vele, mert idővel minden hang önálló egészzé alakul át. A domboru hegedűnek finomabb, a lapos hegedűnek tartalmasabb hangja van.

Mindezeket saját tapasztalataimból merítettem, ezeket soha megtanulni nem lehet. A hegedű olyan, mint egy nő, akivel szemben semmiféle törvény nem lehet helytálló.

Ujjaim hegyével, kifinomodott tapintó idegimmal már az első érintkezésre meg tudom mondani, hogyan szól a hegedű, anélkül, hogy játszottam volna rajta.

Nem elhanyagolandó dolgok ezek. De mégis lehetséges, hogy még fejlődni fogok, mert nem szabad elfelejteni, hogy a hegedűvel 34 évvel ezelőtt kötött házasságom óta még mindig szerelmes férf vagyok és mindig valami újat és váratlant fedezek fel ebben a törhetetlen szerelmemben.

Városi Színház

Október 27.

Este 8 és fél órakor:

Október 27.

„NEMA LEVENTE” A magyar színtársulat bemutató előadása.

SPORT KÖZLÖNY

Gondosan készül az Unirea-Tricolor a Gloria elleni meccsre

București-ből jelentik: Az Unirea-Tricolor csapata, amely nagy ambícióval készül a vasárnapi mérkőzésre, a héten is nagy tréninget tartott Steinbach tréner vezetése mellett. A tréningen a csapat valamennyi számbajóható játékosra megjelent és szorgalmasan végezték az előírt gyakorlatokat. A játékosok vasárnap kívánják korrigálni a timisoara-i balsikert és valószínűleg ugyanaz a csapat játszik a Gloria ellen is, amely eddig szerepelt. Ez az együttes a következő:

Ego Munteanu—Sucitulescu, Ilescu—Flo-

rea, Steinbach, Kovács—T. Ionescu, Schileru, Sonny Niculescu, Carjan, Iordache.

A csapat szombaton érkezik meg Arad-ra, hogy a vasárnapi meccsen pihenten állhasson ki.

A Gloria csütörtökön nagy edzést tartott és a játékosok — Weichel kivételével — valamennyien jó kondícióban várják a vasárnapi mérkőzést. Csapatösszeállításra csak a pénteki tréning után kerül sor, valószínűleg azonban a Glóriában sem lesz változás.

Lovelock a világ legjobb középtávfutója

mondja Nurmi, minden idők legnagyobb finn futója

Helsinkiből jelentik: Nurmi Paavo nem az az ember, aki csak úgy elbeszélget a szenzációra éhes riporterrel. Ha újságíró érez, mindjárt begombolkozik. Most újra nyilatkozott, ezuttal az „Uusi Suomi” munkatársának. Képzelem, milyen felzudulás lesz ez után a nyilatkozat után Finnországban.

— Londonból jövök — mondotta Nurmi —, Párisból utaztam oda üzleti ügyben. (Nurmi-nak divatárkereskedése van, nem nagy, de annál nagyobb forgalma.) A párisi finn kudarc (döntetlenül mérköztek a franciákkal) szerintem nem volt meglepetés. Mi nem Párisra, hanem Berlinre készültünk, biztos finn számok kimaradtak a műsorból és a szövetség „elspórolt” néhány jó atlétát. De majd legalább annál kamatosabban fizetjük vissza az adósságot.

— Mit szól a stockholmi 3000-es világrekordhoz?

— Jó verseny volt és Höckert rekordja is jó. (Nurmi eléggé fukarkodik a jelzőkkel.) A versenyt a lehető legkedvezőbb körülmények között tartották, már ami a pályát és az időjárást illeti. A verseny magas nivója azonban kizárólag Jonsson érdeme és valamennyi résztvevő neki köszönheti jó idejét. A kedvező viszonyokra mi sem jellemzőbb, mint az, hogy négyen futottak a régi világrekordon belül. A kétférföldes rekord már ennek az árnyékában marad, de azért az is elég jó.

— Jonssonról egyébként az a véleményem, hogy ha ő egy évig finn iskolában vehetne részt, egyetlen európai sem verné meg. Olyan erős ez a futó, mint valami medve. Csak az hiányzik nála, hogy nem tud ujtani a hajrában. Ha ezt meg tudná tanulni, egyetlen finn, de más európai sem tudna sikerrel versenyezni vele.

— Tehát senki a világon.

— Ezt nem mondtam, mert Európán kívül is vannak a világon futók. Az újzélandi Lovelockra célzok. Erős a meggyőződésem, hogy Lovelock ma a világ legjobb futója 1000 és 1500 méter között és hogy ő képes lenne czekeken a határokon belül az összes fennálló világrekordokat megdönteni. Még 5000 méteren is le tudna gyürni bárkit remek hajrája révén. Az amerikaiaknak is meg fog vele gyülni a bajuk és nem is hiszem, hogy bárki is le tudná győzni, ha nem történik vele valami baj. Ő tehát véleményem szerint jelen pillanatban okvetlenül a világ legjobb futója.

(Miközben Nurmi ezt a nyilatkozatot tette, még nem tudta a princetoni eredményt, ahol tudvalevőleg San Romani egy mérföldön — legjobb távján — legyőzte Lovelockot.)

— És mit szól Isohollo négyszeres világrekordjához?

— Ezek olyan szezonvégi világrekordok. Nem szabad elfelejteni, hogy az én 15 kilométeres rekordom csak részidő volt és hogy Shrubbs 32 évvel ezelőtt gyepes pályán utotta azokat az időket, amelyeket most Isohollo tulajdonított. Általában az egészen hosszú távokon még rengeteg világrekordot fognak javítani.

nyilatkozata, amelyhez

csak annyit fűzhetünk, hogy nem csodáljuk, ha Isohollo, Lehtinen és Höckert nem „rajong” tulságosan minden idők legnagyobb futójaért. Ez után a nyilatkozat után sem fognak jobban rajongani. A világ közvéleménye minden finn futóeredményt ma is Nurmi számlájára ír, ő meg ráadásul így nyilatkozik világhírnévre jutott tanítványairól...

Ifjusági nemzeti bajnokság terve vetődött fel

București-ből jelentik: A futballszövetségben érdekes tervet vetettek fel. Arról van szó ugyanis, hogy a nemzeti bajnokság „A”-csoportjának mintájára az ifjusági csapatok részére is felállítják a nemzeti bajnokságot. A futballszövetség megbizta Urleteanu dr.-t a szabályok kidolgozásával. A kiszivárgott hírek szerint az ifjusági nemzeti bajnokságot külön, egyenesen erre a célra létesítendő ifjusági szövetség fogja vezetni és az ügyeket intézni. A terv nagy horderejű és lehet mondani, egyeduralkodó és ennek megvalósítása esetén az ország futballsportjának fejlődése újabb lendületet nyer. Azonban, amíg ez megvalósul, addig rendkívül sok akadályt kell legyőzni, főleg anyagi téren.

Vasárnapi kerületi bajnoki műsor

Első osztály: CAA—Tricolor, Soimi-CFR Astra, Hakoah—Sparta, Intelegerea—USA, Juventus—Transilvania.

Másodosztály: Crişana—Vulturul, Titanus—Fortuna.

Ifjusági bajnokság: (A-csoport): SGA—Crişana, Olimpia-PTT—Astra, AMEFA—Unirea, Gloria—USA.

(B-csoport): Intelegerea—Fortuna, Juventus—Hakoah, Transilvania—Tricolor.

A Titanus a másodosztály őszi bajnoka

A másodosztályban egyelőre ugyan a Victoria fejezte csak be az őszi idényt, máris biztos a Titanus őszi bajnoksága, mert a hátralevő két fordulón aligha hozhatják be ellenfelei. A vasárnapi mérkőzések nagy meglepetését a Slavia törekvő csapata okozta, amely rávert a nagy favorit Crişana-ra. A Virtutea is meglepetésszerűen győzte le a CAR együttesét, míg a Vulturul biztosan nyert a sereghajtó Victoria-val szemben. A tabella most így alakult:

1. Titanus	5	5	—	13	5	10
2. Crişana	6	4	—	2	23	8

Fizessen elő az „Aradi Közlöny”-re!

Egy hónap	70.—
Negyedévre	210.—
Félévre	420.—
Egy évre	Lei 840.—

A
bó
nessimulter

aki nem mert

egy sorsjegyet

venni a

Wagon-lits-lookból,

biztosan nem

is fog nyerni.

ARADON a Minorita-palotában.

Póstasekk-kontó száma 3072.

Küldünk postán sorsjegyeket utánvétellel.

3. Vulturul	5	4	—	1	22	11	8
4. Slavia	6	3	1	2	11	12	7
5. Virtutea	6	2	—	4	14	15	4
6. CAR	6	1	1	4	13	20	3
7. Fortuna	5	1	1	3	7	14	3
8. Victoria	7	1	1	5	9	27	3

A Sport és Kritika

hétközi száma rendkívül érdekes tartalommal jelent meg. A vasárnapi divíziós meccsek előkészületein kívül részletes bíróküldést, valamint a tippverseny eredményeit és a tipp-bajnokság állását közli a lap, amely minden újságárús-bódében kapható.

O A Sparta rendkívüli vezetőségi ülése. A Sparta sportegyesület vasárnap délután 6 órai kezdettel a Sipos-féle vendéglőben rendkívüli vezetőségi ülést tart, amelyre a vezetőség minden olyan sportembert meghív, aki a Sparta sportegyesülettel szimpatizál.

A kiemelkedő

HAPAG őszi és téli szórakozási utak programja:

Társas utazások Floridába (az amerikai Rivierára) havonta.

HAPAG tanulmányutak Középamerikába, Kubába és Mexikóba havonta.

Nyugatindiai szigetek, Florida, New-York dec. 6. — jan. 15.

Karácsonyi és szilveszteri utak a nyugatindiai szigetekre.

dec. 20. — jan. 6.

A turákat a „Reliance”, „Milwaukee”, „Cordillera”, „Caribia” nevű szórakozási utakat lebonyolító hajók teszik meg.

„Nagyszerűen lehet utazni a HAPAG-gal!” Felvilágosításokat, prospektusokat díjtalanul küld:

Hamburg-Amerika Linie S. A. R.
képvisellete

Künstler A.

Vízum- és utazási irodája 461

Arad, Bulev. Regina Maria No. 24.

Telefon 86.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

Felmentettek egy megvádolt ismert arad-megyei földbirtokost

Egy ismert arad-megyei földbirtokos ügyét tárgyalta ma az arad-i törvényszék első szekciója. Csukay Zoltán simandul de sus-i földbirtokos még régebben eladott tíz hold földet Macean Petru községbeli gazdának 300 ezer leiért. Ideiglenes szerződést kötöttek és Macean 50 ezer lei előleget adott. Később nézeteltérés keletkezett, amennyiben kiderült, hogy az eladott földön 150 ezer lei teher volt. A földbirtokos kijelentette, hogy a szerződés értelmében a vevőnek a terheket is vállalnia kellett, viszont Macean arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem tudott a 150 ezer leies megterhelésről. Miután nem tudtak az ügyben megegyezni, Macean feljelentést tett a földbirtokos ellen, azt állítva, hogy a neki egyszer eladott földet másnak adta bérbe. A mal tárgyaláson Csukay elmondta, hogy Macean nem tartotta be az ideiglenes szerződést és egyetlen kötelezettségének sem tett a vétel ügyében eleget. A bérbeadás csak később történt, amikor már nyilvánvaló volt, hogy a gazda megszegte a szerződést és nem is akar annak eleget tenni. Több tanu kihallgatása után

a bíróság megállapította, hogy a földbirtokos által elmondottak fedik a valóságot és büncselekmény hiányában felmentette a vád alól Csukay Zoltánt.

UJ KONYV

Madelon Lulofs: „Másk világ“. Amszterdamban egyik Keskeny utcájából indul ki Szumatrába Pieter Vos, 20 éves korában, szenvedéssel, megalázásokkal teli gyermekkor után, Dacos bosszurvággyal vág neki a nagy vállalkozásnak, ahol gyors meggazdagodást remél, hogy aztán, mint tekintélyes, vagyonos ember, térjen vissza és pénzzel érje el azt, amit sehogyan sem tud megkapni: szeretetet és megbecsülést. Lázasan veti bele magát, konok mohósággal áldozza fel jelenét fanatikus vágyainak. Pedig az őserdő idillikus nyugalma és egy benszülött asszony szeretetteljes gondoskodása megbékélést kínálnak. De ő csak lövője ködös álmait látja, eldob magától mindent, ami megállásra készítené, egy kalandor kezébe kerül, aki kihasználja együgyűségét, elvéteti vele megunt szeretőjét, gyors meggazdagodást ígér. Pieter kap az ajánlaton, a sok pénz elkábítja, nem veszi észre, hogy becsapják, kiforgatják. Néhány évig szépen keres, tekintélyes vagyonnal tér haza szabadságra. Csodát vár ettől a hazatéréstől. Most mindenki felnéz majd rá, mindenki tisztelni fogja, gyámoltalanságát eltünteti a pénz varázsa.

„OLLA“ Cristalin és Tropic a legmodernebb. Az egész világ bizalmát bírja, mert minőségileg pótolhatatlan.
Ne fogadjon el „OLLA“ helyett silány utánzatokat.

De csalódik. Csak kihasználják, semmivel sem becsülük többre, min azelőtt. Lassan összeroskad a keserves csalódások sulya alatt, ráadásul még vagyona jó részét is elveszti. Mikor felismeri, hogy mindenki becsapta — felcsúszva is csak pénze miatt tart ki mellette — eszelősen menekül vissza Szumatrába, régi asszonyához, a benszülött házvezetőnőjéhez, egy kis sziget halászfahujába. Betegsége, amelyet eddig emberfeletti erővel küzdött le, most újra urrá lesz rajta és halálos ágyán megbékélve, ismeri fel azt „a másik világot“, amelyben örökös boldogság van: a természet végtelen nyugalmat adó egyszerű világát. Madelon Lulofs világsiker aratott előbbi regényei („Az őserdő rabjai“ füve 50 lei, kötve 79 lei. „Gummi“ füve 50 lei, kötve 79 lei.) után ebben a regényében tulesz önmagán. A hatalmas regény két kötetben kb. 450 lap, Pantheon kiadásban, szép kiállításban füve 99 lei, kötve 173 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagénál, Cluj. Kérje a Pantheon újdonságok teljes jegyzékét.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 lei.** Minden további szó 2 lei. Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151. Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.

ALKALMAZÁS

Szobaleányt éves bizonyítványokkal utasalad azonnalra felvesz. Cim a kiadóban. 4850

Cipőkereskedő segéd, 31 éves, román, magyar, német nyelvben perfect, állást keres. „Elsőrendű munkaerő“ jelígyére a kiadóba. 5033

Ügyes, csinos szobaleány kétféle utasaladhoz azonnali beépésre kerestetik. Cim a kiadóban. 4800

BEVEZETETT bor- és pálinka ügynököt keresünk helyben. Cim a kiadóban. 5082

KIFUTO fiu vagy leány azonnal felvétetik. Cim a kiadóban. 5079

Biciklis kifutó fiu vagy leány felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

LAKÁS

Raktárnak, lerakatoknak, műhelyeknek alkalmas helyiségek kiadók. Erdéklődni lehet: Str. Eminescu 5. sz. 5081

Kétszobás, fürdőszobás modern lakás Str. Horia 8. sz. alatt kiadó. Bővebbet a házfelügyelőnél. 5082

Központban butorozott szoba, esetleg butor nélkül, parkettás, balkonos, fürdőszobahasználattal, november 1-re kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

INGATLAN

ELADO ház, Sága, Str. Brancovean 34. szám. 5080

VÉTEL ÉS ELADÁS

Haláleset, elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért ósika butorokat, ruhaneműket, testműveket, könyveket, szőnyegeket, ágyneműt, matraccokat, hangszereket, makulatura-papirt, óskavasat, padlólámpát stb. Vidékre is megyek. Cimeket a kiadóba, vagy lakásomra, Str. Theodor Ciocnea 10. 4901

Malom, magtár és garajtulajdonosok figyelmébe! Bejáró kapuk, faconvas ablakok, padozati és egyéb építkezési fa es vasanyagok a Patria tüzérszem bontásából, Calea Radnei 18—20. sz. alatt olcsón beszerezhető. 4993

Singer varrógépek 2500, ebédlőszékek 150, vaságy sudronnyal 600, otománok 400, hálószobák 8500 lei, szőnyegek legolcsóbban: „COMISIO“, Dacia mellett.

EGY jókarban lévő prima hangu zongora olcsón eladó, vagy pianinora becsérelnem. Cim a kiadóban. 5085

Keresek megvételre egy közep-nagyságú pénzszekrényt. A ajánlatokat „Azonnalra“ jelígyére a főkiadóba kérek. 5083

Eladó valódi perzsabunda jutányosan. Cim a kiadóban. 4427

EGY nagyon jókarban lévő pézma hálbunda megbízásból eladó, Zimmermann szücsnél, Str. Duca 5. 5078

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételen keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

Villany-szerelés és azok javítása
Villany-műszerek és azok javítása
Villany-csillárok és azok javítása
Villany-gépek és azok javítása
Villany-szerelési anyagok raktára

NAVRÁDI,
Arad. Str. Metianu. 982

ÖZLETEK

Világos gyárhelyiség

magas, cca 120 m³ nagyságú, lehetőleg irodával kerestetik. Ajánlatok Rudolf Mosse Irodába adandók le.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, OKTÓBER 23.

București. 6.30: Ritmikus torna, rádió-hírek, reggeli gramofonhangverseny, háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.00: Időjelzés, vizállás, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, tőzsde, hírek. 14.30: Gramofonlemezek. 15: Utolsó hírek. 18.00: Felolvasás. (Al. Stamatiad.) 18.15: A Jonescu-Gaină zenekar szórakoztató zenéje. 19.00: Időjelzés, klójárás, tőzsde. 19.15: A hangverseny folytatása. 20.00: Rádiógyetem. 20.20: Színház gyermekek szánára. 20.35: Verdi: „Falstaff“, opera 3 felvonásban. A felvonások között könyv ismertetés, hírek és sport. 23.00: Motói zenekar 23.45: Hírek a külföldre. 23.55: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Időszere szemle. (Felolvasás) 11.45: Miért van szükség iparfejlesztésre. 13: Déli harangszó. 13.05: Cigányzenekar. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.30: Hanglemezek. 15.40: Hírek. érend 17.15: A rádió diákféltőrája. 17.45: Pontos időjelzés, hírek. 18: Az amerikai cinókválasztás előtt. 18.30: Szentgyörgy Pál dr. hegedűl, 19.05: Sportközlemények. 19.15: A rádió szalonzenekara. 19.50: Vadászok, előre. 20.25: Az Operaház előadásának közvetítése. Az I. felvonás után kb. 21.10: Hírek. A II. felvonás után kb. 21.40: Kültügyi negyedóra. Majd: Közvetítés a Ketter étteremből. 0.10: Táncclemezek. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.15—19.45: Gyorsírótanfolyam. 19.50—20.25: A rádió szalonzenekara. 20.30—20.55: Anyánk tyukja Nagy Lajos felolvasása. 21—22.25 Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 22.30—22.50: Hírek. 22.55—23.30: Saljapin hanglemezek.

Bécs. 8.25—9: Könnyű lemezek. 13: Könnyű zene. 16.20: Lantdalok.

16.40: Carmen Sylva levelei. 17.05: Lemezek. 20.25: Odnopezov hegedűművész játéka. 22.10: Bruckner: Gmoll reklem. 23.20: Bárzene. 0.35—2: Jazz.

Belgrád. 7.30—8.30: Reggeli műsor. 13: Rádiózenekar. 18.20: Dalok. 18.50: Népdalok. 19.10: Rádiózenekar. 21: Szimfonikus hangverseny. 23.20—24: Népdalok.

Deutschlandsender. 13: Könnyű zene. 17: Könnyű zene. 19: Ifjúsági fuvózzene. 20: Gyermekdalok. 21.10: Cas-sado Gáspár csellózik. 23.30: Lent-rodó Orsolya hárfázik. 24: Táncclemezek.

Kassa. 11.05: Lemez. 13.35: Könnyű zene. 18.40: Magyar műsor.

Milano. 18.15: Táncczene. 20: Hírek idegen nyelveken. 22.05: Abbado cselló-és Gavazzeni zongoraművész hangversenye. 23.30: Táncczene.

Mor. Ostrava. 20.30: Rossini: „Az olasz nő Algirban.“ opera.

SZOMBAT, OKTÓBER 24.

București. 6.30: Ritmikus torna, rádió-hírek, reggeli gramofonhangverseny, háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.00: Időjelzés, vizállás, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, tőzsde, hírek. 14.30: Gramofonlemezek. 15: Utolsó hírek. 17.00: Ora străjerilor. 18.00: Katonazenekar fuvóshangversenye. 19.00: Időjelzés, időjárás, tőzsde, aktualitások. 19.15: Szórakoztató zene. 20.00: Dr. Medea Niculescu orvosnő előadása. 20.20: A hangverseny folytatása. 21.00 Rádiózenetek. 21.15: Jazz táncczene énekszámokkal. 22.30: Hírek sport. 22.45: Énekhangverseny. 23.15: Szórakoztató zene. 23.45: Hírek a külföldre. 23.55: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 13: Déli harangszó. 13.05: A rádió szalonzenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Egyetemi Énekkarok énekműve. 15.40: Hírek, érend. 17.20: Két mese 17.45: Pontos időjelzés, hírek. 18: Gigli- és De Luca hanglemezek. 18.30 Ószi séta a kiskertemben. 19: Közvetítés az Ostende kávéházából. 19.55: A másfélszázados verbunkos. 20.25: Kálla Jenő zongorázik. 21: Hangjátékekadás a stúdióban. 22.35: Hírek. 23: Táncclemezek. 23.40: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 1.05: Hírek.

Budapest II. 18.30—18.50: Hanglemezek 19—19.25: A száraz Texas. 20.25—20.55: Mezőgazdasági felőra.

Bécs. 8.25—9: Filmlemezek. 11.50: Parasztzene lemezek. 13: Könnyű lemezek. 14.10: Szimfonikus lemezek. 16.40: Mandolínzene. 20.35: Lenár: Die Juxheirat, háromfelvonásos operett. 0.25—2: Jazz.

Milano. 18.15: Táncczene. 20: Hírek idegen nyelveken. 21.40: Puccini: A Nyugat lánya, opera. Utána 0.30-ig: Táncczene.

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTEL“

Legújabb jelentéseink:

Merényletet készítettek elő Zogu albán király ellen

Tiranából jelentik: A késő esti órákban érkezett jelentések szerint a durazzo rendőrség letartóztatott három összeesküvőt, akik merényletet készítettek elő Zogu albán király ellen. A letartóztatottak bevallották, hogy agyon akarták löni az albán királyt, felhasználva azt az időpontot, amikor a király a

durazzo királyi kastély tavában megfürdik. Az összeesküvőket egy társuk jelentette fel úgy, hogy a rendőrség még idejében lefoghatta őket. Egyébként még további, meglepő letartóztatások is várhatók a merénylet ügyével kapcsolatosan, mert alapos a gyanu, hogy kiemelkedő közéleti tényezők is bele vannak keverve az ügyben.

Döntő fordulat előtt a belga kormány és a Rex-párt harca

Brüsszelből jelentik: Mint a rexista párt sajtóirodája hivatalosan közli, a kormány intézkedései ellenére is feltétlenül megtartják a vasárnapra tervezett tömegelvonulást. A párt hatvan különvonatot bérelt, hogy hivatát az ország minden részéből biztosan a fővárosba vihesse. A szociálisták a rexista gyűlés megakadályozása érdekében elhatározzák, hogy vasárnap sztrájkra szólítják fel a vasúti alkalmazottakat s így lehetetlen te-

szik a bérelt hatvan különvonat elindítását.

Párisból jelentik: A lapok brüsszeli jelentései szerint a kormány és a rexisták küzdelme döntő fordulópontra áll. A helyzet egyre súlyosabbá válik. A Paris Soir értesülése szerint a kormány a rendet mindenképpen fenn kívánja tartani. Ebből a célból a csapatokat a kaszárnyákban készenlétebe helyezték, ugyanakkor pedig elhatározták a különvonatok betiltását.

A fogyasztókat is bekapcsolja a kormány az üzérkedés elleni küzdelembe

Bucuresti-ből jelentik: Legújabb jelentések arról számolnak be, hogy miután a legutóbbi minisztertanácsi jegyzőkönyv nem tartalmazza valamennyi maximálás alá kerülő közszükségleti cikk névsorát, sem pedig az üzérkedés megállítására irányuló valamennyi eljárási módozatot, a minisztertanács új pótljegyzőkönyvet készít,

amint a közigazgatási hatóságok jelentéseinek birtokában lesz. A belügyminisztérium intézkedései között szerepel az is, hogy a hatóságok vonják be minél szélesebb keretek között a közönséget az üzérkedés elleni harcba. A közönséget kéri, hogy működjön együtt a hatóságokkal és jelentsen fel minden visszaélést.

Befejeződtek Madrid ostromának előkészületei

Vita a francia külügyi bizottságban a burgosi kormány elismerése körül

Párisból jelentik: A spanyol felkelők mai támadásuk során birtokukba vették a Madrid fele vezető, stratégiai szempontból igen fontos autótutat. A francia fővárosban befejezett ténynek tartják Madrid elestét és a jobboldali pártok már most követelik, hogy Franciaország ismerje el a burgosi kormányt. A Kamara külügyi bizottságának ülésén tegnap szóba került ez a probléma és az egyik jobboldali képviselő nyíltan feltette a kérdést a jelenlévő Delbos külügyminiszterhez, vajjon Madrid eleste után Franciaország elismeri-e a burgosi kormányt. Delbos válaszában kijelentette, hogy Franciaország nem előzheti meg a többi európai nagyhatalom állásfoglalását ebben a kérdésben, de Franciaország mindenesetre csatlakozni fog a nagyhatalmak többségének állásfoglalásához. A jobboldali képviselő ezután megkérdezte, hogy a francia kormány milyen álláspontra helyezkedik az alakulóban levő Katalán-közletársasággal szemben. A francia külügyminiszter erre azzal válaszolt, hogy erre a kérdésre érdemi választ adni még igen korai lenne.

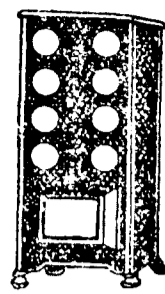
Párisba érkezett hírek szerint Azana spanyol köztársasági elnök felesége repülőgépen Alicanteba érkezett és innen folytatta útját a francia főváros felé.

Londonból jelentik: A tengerészeti hivatalhoz érkezett hírek szerint a spanyol felkelők egyik torpedóuzója bombázta Bilbao nemzetközi negyedét. A felkelők különben ma délután elfoglalták Ilescas nevű várost és ezzel a hadilépéssel Madrid ostromának előké-

születe befejezettek tekinthető.

Hendayból jelentik: A „spanyol falanx” nevű fascista szervezet három tagja San-Sebastianból elindult Irun felé, utközben azonban eltevédt és francia területre jutott. Miután kihallgatták őket, a francia csendőrök a spanyol határhoz vezették vissza a három embert. Ekkor néhány ismeretlen egyén áthaladt a határon levő nemzetközi hidon és felszólították a francia csendőrt, hogy a három spanyolt adják ki nekik. A csendőr felhívta a figyelmüket arra, hogy francia területen állanak és kérte, hogy térjenek vissza Spanyolországba. Az idegenek erre rátámadtak a csendőrré és többször megütötték. Ekkor több francia csendőr jött társuk segítségére és az egyik támadót sikerült lefogniok, míg a többiek visszamenekültek spanyol területre. Amint az incidensről tudomást szereztek, Irun katonai parancsnoka bosszúját kérte a francia hatóságoktól.

Párisból jelentik: A Matin azt a rendkívül érdekes értesülést szerezte Katalániából, hogy Madrid eleste után Barcelonában ki akarják kiáltani a katalán szovjetköztársaságot. A Matin tudósítójának jelentése szerint Azana spanyol köztársasági elnök Barcelonába való megérkezése és ottartózkodása ezzel a kérdéssel függ össze. A spanyol szovjetköztársaság kikiáltásának akciója élén Advenko szovjet követ áll, aki közölte, hogy a spanyol szovjet kikiáltása esetén Moszkva azonnal hadsereget, megfelelő anyagi eszközöket, municiót és élelmiszereket indít utnak Spanyolországba.

Sok tizezer

megelégedett vevő bizonyítja, hogy a

„ZEPHIR”

kályha az összes kályhák között a

LEGJOBB

10 kgr. fával fűt egy 24 órán át normál szobát

Gyártja Szántó D. és Fia, Oradea

Consum és Inlesnirea könyvre készpénzárbankapható

Lerakat: Csetey és Seltz vaskereskedés Arad

Bul. Regale Ferdinand 49. 4204

Szurok-fáklyák mellett, a Bibescu-kastély pincéjében estélyt adtak lord Londonderry tiszteletére

Bucuresti-ből jelentik: Mint a legújabb jelentések beszámolnak róla, a hosszabb idő óta Romániában tartózkodó lord Londonderry volt angol légügyi miniszter ma elhagyta az országot. Lord Londonderry, felesége és leánya voltaképpen Bibescu herceg vendégei voltak és a hercegi család mogosoaia-i kastélyában tegnap pazar estélyt rendeztek az előkelő vendégek tiszteletére. Az estély a kastély ódon pincébőlözatai között szurokfáklyák fénye mellett, történelmi keretek között folyt le, a történelmi műiő azonban a legmodernebb technikai eszközökkel keveredett. Így a vendégek mind repülőgépen érkeztek a kastélyba. Külön szenzációját képezték az estélynek lady Londonderry felbecsülhetetlen értékű családi ékszerrel. Érdekes, hogy az angol király koronázásának a napján, amikor a tradícióknak megfelelően a király még nem viseli a birodalmi koronát, éppen lord Londonderryre esik az a tisztség, hogy az angol birodalmi korona hordozója legyen.

Kosztolányi Dezső haldoklik

Budapestről jelentik: Kosztolányi Dezső, az országos híri költő állapotában az utóbbi napokban oly nagyarányu rosszabbodás állott be, hogy az orvosok lemondtak életéről. A reménytelen állapotban levő költőt a Jánoshegyi-szanatórium-ból, ahol eddig ápolták, csütörtökön lakására szállították. Kosztolányi a jelek szerint utolsó napjait éli.

Meglátogatta Gogát Luca belügyminiszter

Bucuresti-ből jelentik: Luca belügyminiszter ma meglátogatta Goga Octavian, a nemzeti-kereszténypárt elnökét, aki tegnap érkezett vissza a fővárosba Ciucea-ról. A beszélgetés tárgya a november 8-án tartandó nemzeti-kereszténypárti nagygyűlés volt.

Lemondott a bolgár kormány két tagja

Szofia. Mint hivatalosan jelentik, Gujesarov közlekedésügyi és Micsajkov közoktatásügyi miniszter levelet intéztek a miniszterelnökhöz és ebben bejelentették lemondásukat. A kormányelnök a lemondást elfogadta. A két miniszter, akik mindketten Zankov tanár néppárti mozgalmához tartoznak, azért léptek ki a kabinétből, mert a kormány nem váltotta be a választásokkal kapcsolatban tett ígérétét. A miniszterelnök a történetekről jelentést tett a királynak. Hir szerint nem kerül sor az egész kormány lemondására, csak a kabinétnet átalakítására. Veszilov földmívelésügyi miniszter kivételével, aki a nemzeti demokratikus párt tagja, a bolgár konmálynak nincs olyan tagja, aki pártpolitikus volna.